

1. Introducció

La constitució del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC-PSOE) al juliol de 1978 marcà una fita crucial en la trajectòria del socialisme del nostre país i obrí noves perspectives en la lluita de la classe treballadors per la llibertat, la igualtat i la solidaritat entre tots els homes i pobles d'Espanya. Amb la unitat socialista els treballadors de Catalunya donàvem un pas decisiu pel conqueriment de la nostra pròpia unitat com a classe, per damunt de possibles diferències culturals, d'origen o de qualssevilla altra mena. El moviment socialista organitzat superava l'antiga escissió dels anys vint mentre que la vertebració del nou Partit amb el PSOE, no solament garantitzava la realitat d'una lluita comú a nivell d'Estat, sinó que marcava el camí per la reestructuració federal del socialisme espanyol, únic model organitzatiu capaç d'adequar la seva actuació a les especificitats de la lluita de classe a cada nacionalitat o regió.

Els socialistes de Catalunya som avui, hereus i continuadors de tota la tradició del moviment socialista, expressada en especial, històricament, en la seva primera organització, el PSOE, i de tots aquells que en el passat lluitaven per la alliberació de la classe treballadora i per la llibertat nacional. Recollim les aportacions del moviment obrer i popular del federalisme i del moviment democràtic de començaments de segle i del sindicalisme revolucionari. Assumim el marxisme com a instrument teòric fonamental per l'elaboració de l'estratègia de lluita pel socialisme, per l'anàlisi de la realitat i per la seva transformació, recollim totes les aportacions de la tradició socialista i del pensament compromès amb l'emancipació de la classe treballadora i del poble, respectant, la llibertat de consciència, el lliure pensament i la lliure expressió de cadascú. Es per això que de forma especial, som els continuadors de les diferents expressions organitzatives del moviment socialista a Catalunya: des d'aquells que, a finals del segle passat foren capaços d'organitzar el socialisme peninsular fins els que sota la dictadura i durant la segona república sapigueren lligar en un sol combat la alliberació nacional de Catalunya amb l'emancipació de la classe treballadora.

Com ells, nosaltres ens proposem la construcció d'una societat sense classes, en la qual hi hagin desaparegut qualsevol signe d'opressió i explotació de classe o nacional. Llitem doncs, per una Catalunya Socialista.

El PSC (PSC-PSOE) reafirma el seu caràcter de classe, de masses, democràtic, nacional i federalista. Hem heretat els grans ideals de llibertat, igualtat i solidaritat propis del socialisme.

Afirmem el principi d'autogestió com a base de la futura societat socialista, refusant la possibilitat d'una gestió pura i simple del sistema capitalista, en un projecte que s'inscriu en la llarga lluita dels treballadors de tot el món per a la seva emancipació.

De totes maneres, la Catalunya en la qual vivim és radicalment diferent d'aquella que varen conèixer els primers lluitadors pel socialisme. La nostra societat ha sofert durant els

últims decennis transformacions d'extraordinària importància que han afectat el desenvolupament de les forces productives i les relacions de producció teixides damunt d'elles, a l'estructura social i a les formes de lluita de classes, a les pautes de convivència social, a la ideologia i a la cultura. Transformacions que s'han d'analitzar i tenir-les en compte, car el coneixement i explicació de la realitat són necessaris per canviar-ho.

2. El desenvolupament del capitalisme

2.1 A tot el món capitalista el desenvolupament de les forces productives i els avanços tecnològics, junt amb la pròpia lògica dels sistema, ha imposat durant els últims decennis una celebració dels procés de concentració del capital, ja anunciada per Marx fa més d'un segle. El capitalisme industrial i competitiu del segle XIX ha donat pas al capitalisme monopolista i a l'imperialisme, L'aparell productiu tendeix a ésser controlar, cada vegada amb més força, per grans concentracions i trusts multinacionals, que en gran mesura trenquen les velles fronteres estatals i canvien de sentit les afirmacions sobre la llibertat d'empresa o l'economia del mercat. S'ha construït un nou marc de relacions internacionals, basat en formes indirectes de cominació política (dominació que uns països exerceixen damunt d'altres, malgrat haver assolit la independència per les antigues colònies) i un nou sistema d'explotació econòmica i tecnològica en el qual els països industrialitzats s'apoderen dels recursos dels països industrialitzats s'apoderen dels recursos dels països subdesenvolupats i mantenen els seus mecanismes de dominació a través d'instruments econòmics, tecnològics i polítics.

2.2 En les societats de capitalisme avançat l'estructura social es diversifica cada vegada més. Encara que divisió fonamental entre dos grans blocs (burgèsia i proletariat) determina de forma decisiva el contingut de la lluita de classes, avui assistim a processos diferenciats; transformació i desaparició de classes pròpies de formes de producció ja superades, apareixament i consolidació de noves capes i fraccions socials, diversificació de les grans classes i, sobretot, la creixent importància de fenòmens de naturalesa superestructural (ideològics i polítics) els quals afecten el comportament col·lectiu i la pròpia determinació de les classes socials. La petita burgesia tradicional (petits empresaris, camperols, artesans, comerciants) tendeixen a debilitar-se, mentre que la pròpia burgesia es veu afectada per fenòmens de concentració i jerarquització, de tal manera que amplis sectors d'ella perden el domini real sobre el mercat i les empreses, encara que conserven la propietat dels mitjans de producció. Per altra banda els treballadors s'amplien progressivament, arribant a constituir la majoria de la població en algunes societats fortament industrialitzades; però la jerarquització imposada pel sistema capitalista i la influència dels condicionaments ideològics afecten la seva pròpia definició, diversificant-la cada cop més. S'han consolidats nous grups socials, que venen llur força i s'insereixen en el procés productiu en posició subordinada, encara que no idèntica a la de la classe obrera tradicional, realitzant funcions importants en el sistema capitalista: tècnics, administratius, empleats, quadres mèdics, treballadors d'activitats no lligades

directament amb la producció, etc. S'ha pogut, doncs, parlar, dels "treballadors de coll blanc" o més generalment de la "nova classe obrera", cridada a desenvolupar un important paper en les lluites del demà.

2.3 El capitalisme, en tot cas, ha estat capaç de mantenir-se, vorejant les seves contradiccions, renovant-se i modificant profundament la seva estructura. Avui, ja no podem acceptar afirmacions dogmàtiques sobre el seu imminent i irreparable fi, ni mantenir la confiança en un procés ineluctable que conduiria al seu enderrocament. La realitat és que no solament no s'han complert les previsions sobre l'empobriment absolut de la classe obrera en els països industrialitzats sinó que, en alguns casos, les pròpies organitzacions obreres han entrat en una dinàmica que implica la col·laboració de classes.

En el pla econòmic, anteriorment a la crisi actual, hem assistit a un creixement de les forces productives imprevisible fa alguns decennis; la burgesia ha estat capaç de contrarestar la tendència cap a la baixa de la taxa de beneficis, mentre que, per la seva banda, la classe obrera ha millorat el seu nivell de vida a través d'una constant lluita sindical i política, mitjançant la pressió social i cultural i també mercès a l'augment general de la productivitat.

En el pla polític i ideològic el desenvolupament de l'Estat Democràtic i social, a partir de determinades formulacions (sufragi universal, llibertats públiques i drets econòmics, socials i sindicals) ha dotat a les institucions polítiques d'una legitimitat i un consens clarament superiors a les conquerides pel vell Estat lliberal. El joc democràtic ha permès l'accés a responsabilitats de Govern per part dels partits obrers i, en alguns casos la permanència continuada en el mateix. Encara que fins ara no ha estat possible la transició al socialisme pels esmentats mecanismes, el cert és que s'han pogut aplicar programes de canvi social que tendeixen a establir el control públic de l'economia (i inclòs d'una amplíssima àrea de propietat pública), a promoure la igualtat social (sobretot mitjançant sistemes fiscals fortament progressius) i a assegurar unes prestacions socials i un marc per a les relacions industrials que garantitzin una vida digna per a tots els ciutadans. D'això n'ha resultat una major complexitat de les funcions i la naturalesa de l'Estat modern.

3. Un sistema profundament irracional

3.1 I, malgrat tot, la societat capitalista es basa, avui com ahir, en l'explotació i l'opressió de l'home per l'home, en la insolidaritat i en la injustícia, en la primacia dels valors individuals sobre els valors col·lectius. Moltes de les millores conquerides en els països de capitalisme avançat, han estat possibles en la mesura en que el sistema va ser capaç de traslladar l'explotació cap a l'exterior, fent partícip a la seva classe obrera de l'explotació a la qual es sotmet als països del tercer Món. Encara avui, mentre el luxe i la disbauxa constitueixen l'essència de les grans metròpolis industrialitzades, dues tercers parts de la població mundial passen fam, i la misèria, l'enfermetat, la incultura i l'analfabetisme són la moneda corrent d'àmplies zones de planeta. Inclòs en els

països desenvolupats la llibertat i la igualtat són més formals que reals. L'agut contrast entre la pobresa i la riquesa s'observa en les nostres terres, com son comarques deprimides i barris mancats dels més elementals serveis públics. L'explotació es realitza, a més que sobre el conjunt dels treballadors. Molt particularment respecte a grups marginats: treballadors, immigrants, minories ètniques i racials. Els pagesos, els jubilats, etc.

3.2 El creixement econòmic es basa, en bona part, en la destrucció i la disbauxa. Disbauxa derivada de les ingents inversions que exigeix la carrera armamentista, la ineficàcia de moltes empreses, la mala gestió de la burocràcia pública i privada, les grans sumes que requereix. L'Estat capitalista per a mantenir la seva maquinària repressiva i ideològica, la defectuosa comercialització de molts productes, la manca de planificació, l'especulació, les ingents despeses malversades en una publicitat alienant. Realment, la disbauxa s'ha convertit en un dels components essencials del sistema, al veure's avocat a una foll cursa per a produir i consumir una quantitat de béns i serveis cada cop més gran, els quals, generalment, no responen a una demanda natural ni cobreixen necessitats reals. Es precis, doncs, crear artificialment aquesta demanda, desenvolupant un mercat de dimensions creixents, produint cada vegada més i a més bon preu. No cal dir que la publicitat comercial s'ha convertit en una peça essencial de la maquinària, actuant com a poderosíssim factor d'alienació que fomenta la insolidaritat i l'individualisme. Per regla general, aquesta cursa consumista ha redundat en un descens creixent de la qualitat dels productes consumits, i s'articula en funció dels interessos del gran capital.

3.3 D'altra banda, al basar totes les activitats econòmiques en el benefici purament, el sistema capitalista és incapaç d'impulsar la producció de béns i serveis que no poden medir-se per aquest paràmetre. Així, presenciem un procés de destrucció de la naturalesa que, en alguns casos, és difícilment reversible. Inclús quan es preocupa pels valors culturals, el capitalisme destrueix llur essència: converteix l'art en un mercat per a l'especulació, posa la ciència i la investigació al servei de les grans empreses, converteix l'escola i la universitat en fàbriques de tècnics per a la indústria.

4. La crisi mundial del capitalisme

4.1 És fàcil comprendre l'equilibri inestable en el qual es basa el capitalisme actual. Qualsevol canvi en qualsevulla dels seus components pot provocar la ruptura i obrir l'espiral de la crisi. Durant els anys 50 i 60, la societat capitalista semblava capaç de superar; tant en el pla internacional com en l'estatal, els seus elements d'anarquia, les seves contradiccions i les seves crisis domèstiques. Però a partir dels 70 la depressió econòmica va fer novament la seva aparició, destrossant totes les afirmacions sobre les excel·lències del capitalisme i dels sistemes de lliure empresa, totes les creences en la seva superioritat sobre qualsevol altre per a assegurar el progrés dels pobles.

La crisi es va desencadenar a partir de la puja dels preus i de les matèries primes, particularment del petroli (tardor de 1973), però ja anteriorment, alguns signes senyals venien confirmant l'esgotament de la llarga fase expansiva, la qual s'havia iniciat després de la II Guerra Mundial: la crisi monetària, la fi de la convertibilitat del dòlar (1971), la creixent combativitat dels treballadors i altres sectors populars, explicitada en les grans mobilitzacions del maig francès del 68 o de la tardor calenta italiana de 1969, etc.

4.2. Les característiques generals de la crisi, es deriven d'un sistema capitalista, el qual per raons diverses (la fi d'un cicle tecnològic, les noves relacions amb els països del tercer món, el model de creixements dels darrers anys), no pot mantenir els increments de productivitat dels anys anteriors. Això coincideix amb la presència d'una classe treballadora organitzada en sindicats forts, acostumada a continuades millores en els seus nivells salarials reals, per el qual, el descens en el ritme de la productivitat no pot ésser compensat amb reduccions paral·leles en els increments salarials (al menys, en un primer moment). Els beneficis de les empreses disminueixen i, davant d'aquest fet, es produeix una doble resposta capitalista a la crisi: a) pujar els preus i reduir els costos (sobretot els laborals), b) deixar d'invertir mentre les expectatives globals del diner són més grans i les pressions fiscals o socials més petites.

És així com s'inicia un cercle viciós, el qual condueix a l'agreujament de la crisi i a l'existència conjunta de l'atur i la inflació. El descens de la inversió impedeix la creació de nous llocs de treball i condueix a l'augment de l'atur, afectat també per el crac de les empreses que per llur debilitat no poden fer front a la nova situació, i, simultàniament, la demanda global del sistema es debilita i cau la producció i, a l'empitjorar les perspectives empresarials, es reproduïx un nou factor de reducció de la inversió.

Aquest cercle viciós té una incidència molt diferent en els diversos sectors econòmics. En els que són menys competitius (monopolis de serveis públics, multinacionals, etc.), els preus poden ser elevats sense conseqüències massa negatives sobre el volum de vendes; però en els sectors competitius, en els quals majoritàriament es dona la petita i mitjana empresa, és molt més difícil apujar preus, i la crisi s'agrava. A més, les polítiques de restricció del crèdit aplicades pels governs per a lluitar contra la inflació afecten fonamentalment a aquests sectors, ja que la banca retalla en primer lloc els crèdits dels petits clients i solament en casos extrems els dels grans Clients.

En resum, la crisi no és homogènia, afecta principalment a la petita i mitjana empresa i als sectors que tecnològicament no són de punta, i s'expressa a partir de la doble vertent de la inflació i de l'atur. Pel que fa a la classe treballadors la crisi impedeix no solament la continuïtat dels increments salarials. Sinó que, a més, el manteniment dels alts nivells d'atur és una constant amenaça a les possibilitats globals de lluita i de millora de les condicions de vida.

4.3. La crisi econòmica ha produït efectes immediats en el marc polític, ideològic i cultural. A nivell internacional els E.U.A., van poder, inicialment, recuperar bona part del pes econòmic que havien perdut durant la dècada anterior, respecte a l'Europa de la

C.E.E. i el Japó, països mancats de matèries primes i de recursos energètics; a més, assistim a un relançament de la política de blocs i de la guerra freda, la darrera expressió de la qual, és la problemàtica creada entorn a l'ocupació soviètica de l'Afganistan.

En els països industrialitzats la crisi afecta els comportaments socials i culturals: davant la inseguretat, l'atur, l'angoixa d'un futur incert, ressusciten reflexen conservadors i inclús irracionals. És així com assistim a un increment de la religiositat tradicional i, inclús de sectes i moviments marginals. Es recuperen vells termes sota formes aparentment renovades (els "nous filòsofs"); la Nova Economia pretén resucitar els esquemes del liberalisme més dinovè, i inclús neixen noves "ciències", com són la sociobiologia, la qual pretén demostrar científicament el caràcter natural de la desigualtat i la influència preponderant dels factors hereditaris en la conformació de la personalitat humana.

L'evolució interior i la política de l'Unió Soviètica han confirmat d'una manera definitiva que no constitueix ni un model ni un element de referència positiu pel moviment obrer europeu; això no és nou pels socialistes però un nou reflexe d'aquests fet el constitueix el distanciament de la URSS per part d'alguns partits comunistes europeus, distanciament que té com a fonament essencial la necessitat de poder presentar un model de societat creïble pels sectors populars dels països de capitalisme avançat. Això no obstant, la nova situació de tensió internacional –i especialment la intervenció soviètica a l'Afganistan-, ha obert una crisi en nombrosos partits comunistes, l'evolució de la qual condicionarà fortament el futur del moviment obrer en el seu conjunt, ja que si es repeteix la situació "suport a la URSS –aïllament comunista-sectarisme antisocialista" es bloqueja una dinàmica que –encara que conflictiva- havia obert possibilitats de potenciació de l'esquerra en el seu conjunt.

4.4 Les expectatives de solució a curt termini no són optimistes. Ans al contrari: les darreres previsions indiquen un increment de la crisi a tota Europa, agreujada per les noves puges dels preus de les matèries primes. Salvant l'aparició de factors nous avui imprevisibles, pot afirmar-se que els anys 80 seran anys de penúria relativa, de recessió en els quals l'eufòria desenvolupista patirà un rude cop. Seran anys en els quals les forces populars i les nacions progressistes deuran aprofitar la situació de debilitat del sistema per a realitzar nous avenços estratègics en defensa de llurs projectes i interessos, consolidar llurs mitjans d'actuació i, sobretot, esforçar-se per mantenir les conquestes ja assolides.

5. L'actualitat de l'alternativa socialista

5.1 El que pot emergir de l'actual crisi mundial és, entre d'altres coses, la creixent dificultat per a obtindre el consens necessari per al manteniment d'unes condicions mínimes de continuació de les relacions industrials usuals en les societats capitalistes avançades, amb les conseqüents repercussions en el pla de l'estabilitat democràtica. De la crisi del capitalisme deriven, sens dubte, amenaces per a les institucions democràtiques. Per aquesta raó, i per la pròpia inviabilitat d'una restauració del vell

mecanisme de desenvolupament, sorgeixen nous impulsos del vell mecanisme de desenvolupament, sorgeixen nous impulsos que apunten a la necessitat de superar el sistema capitalista, o al menys d'avançar profundament cap a un estil nou, progressista, de direcció política i econòmica, a través de transformacions estructurals que apunten a la superació del sistema actual, basades en el desenvolupament programàtic d'un eixos fonamentals de canvi: una nova distribució del treball –treballar menys per a que tots puguin treballar-, una redistribució àmplia de les rendes i una revisió dràstica de la forma de produir i de la forma de consumir, en camí de la liquidació de l'economia de la disbauxa. Un programa d'aquesta natura, que pot avançar ràpidament en l'ordre del dia dels treballadors i dels socialistes, deu plantejar-se avui com a un tema fonamental de la nostra reflexió programàtica i estratègica, sobre tot si partim de la base que la crisi actual del capitalisme, encara que no porta dins el seu sí una previsió de colapse, si podria portar-lo a situacions difícilment tolerables en el pla social –i consegüentment en el polític-, situacions en les quals l'alternativa entre unes sortides de tipus autoritari i altres de tipus progressista aniria aguditzant-se i polaritzant en les forces i polítiques.

5.2 La crisi actual del capitalisme reforça l'actualitat del projecte socialista, al qual les transformacions del capitalisme, les conquestes populars al llarg de la història i la realitat de les societats que es reclamen dels socialisme no han fet perdre vigència, com a projecte de transformació, com a alternativa al capitalisme. Més que mai és necessari formular un projecte positiu que –ultra la simple crítica al capitalisme- sintetitzi les aspiracions d'amplis sectors socials. Un projecte que no sigui una resposta idealista, sinó que posseeixi credibilitat com a conseqüència de l'existència de les bases materials que poden fer-lo possible, així com de les forces socials que poden fer possible llur construcció. Un projecte, d'altra banda, que tingui en comte les experiències històriques.

6. La Catalunya d'avui: explotació capitalista i opressió nacional

Des de que Catalunya va perdre les seves llibertats nacionals, les classes populars d'aquest país han estat sotmeses a una doble opressió, la nacional i la de classe. A l'explotació capitalista, pròpia de tota la societat burgesa, s'ha sumat l'opressió d'un Estat centralista que ha pretès destruir la personalitat nacional del nostre poble, privant-lo de la seva cultura, de la seva llengua, de la seva pròpia consciència històrica com a col·lectivitat. Es per això que la alliberació nacional i l'emancipació de la classe treballadora apareixen íntimament lligades en un sol combat, en un projecte polític i cultural que sols podrà ésser realitzat sota el protagonisme dels treballadors.

6.1 La lluita contra l'opressió nacional ha estat un combat constant, malgrat hagi adquirit múltiples formes al llarg dels segles d'història, i inclús hagi pogut ser dirigit, en determinats moments, per forces històriques i socials diferenciades. Durant els darrers anys del franquisme el protagonisme popular va esdevenir cada vegada més clar: es demostrava així l'arrelament de la reivindicació nacional en el sí del poble i, també la integració de

L'alta burgesia catalana en el bloc financer i monopolista dominant en el conjunt de l'Estat. Solament un sector minoritari de la burgesia autòctona participà en aquesta lluita contra el franquisme encara que mai pogué encapçalar-la. Aquesta relació de la burgesia catalana amb la lluita nacional a Catalunya és el resultat d'un llarg procés històric. La pèrdua de les colònies americanes, a començaments del segle XIX, va impulsar a la neixen burgesia industrial catalana a interessar-se activament en la lluita per la transformació de l'Antic Règim: el desenvolupament del mercat interior havia esdevingut indispensable. La burgesia catalana, però va oscil·lar entre la necessitat de canviar les coses i la por a un moviment obrer que durant la segona meitat del segle apareix amb força; aquest fet, juntament amb la força de les antigues classes dominants, va donar com a resultat que la burgesia industrial catalana no disposés mai, de forma estable, de la direcció del procés de transformació. La sacsejada que va suposar per a la burgesia industrial catalana la nova pèrdua de colònies l'any 1898 va impulsar a aquella a encapçalar la lluita contra l'Estat centralista com a condició de la seva pròpia supervivència. Prenent peu en els elements nacionals existent en amplis sectors populars, la burgesia catalana va encapçalar un moviment catalanista que es va desenvolupar sota la seva hegemonia. Prat de la Riba, Cambó i la Lliga són noms clau lligats a aquesta etapa.

La crisi social que s'inicia l'any 1917 va esmoreir les contradiccions amb l'estat i amb l'oligarquia centralista; la dictadura del General Primo de Rivera fou l'expressió política d'un nou marc polític republicà va permetre un nou protagonisme bàsicament a la petita burgesia radicalitzada amb el suport de sectors obrers i populars. Va ésser aquest catalanisme d'esquerres –el nacionalisme de Macià i de Companys– el que va assolir l'Estat d'Autonomia del 1932; la burgesia hauria perdut la direcció del moviment. La Guerra Civil va lligar encara més fortament a les forces d'esquerra la lluita nacional i per l'autonomia, mentre l'alta burgesia es decantava pels sublevats.

Amb la victòria del General Franco, la lluita per l'alliberament de Catalunya no podia ésser encapçalada per la burgesia que haurà lligat els seus interessos als guanyadors. El procés posterior d'integració de l'alta burgesia catalana amb la resta de la burgesia financera de l'Estat consolida aquesta situació d'incapacitat de dirigir la lluita nacional a Catalunya.

6.2 *La Catalunya Actual*

6.2.1 L'actual configuració de la societat catalana és el resultat d'un determinat procés històric, dins el qual ha estat un element determinant el model econòmic desenvolupat per el capitalisme en les últimes dècades, i també la manca total de poder d'autogovern català. Si bé ja, amb anterioritat s'havien donat moviments migratoris de les regions del sud d'Espanya cap a Catalunya, és durant l'etapa desenvolupista iniciada els anys 50 quan grans masses de treballadors s'incorporaven a la vida econòmica de Catalunya.

La manca de planificació i previsió en una economia basada en la rampinya, l'especulació i el benefici fàcil, han estat elements decisius per a explicar la realitat actual de Catalunya, en la qual es combinen el seu grau de concentració urbana i industrial a Barcelona i cinturó (més d'un 60% del total de la població de Catalunya) amb àmplies zones d'elevats índexs de disminució de la població.

Al mateix temps, el fenomen migratori i el fort creixement econòmic han configurat una determinada estructura de classes a Catalunya amb un percentatge molt alt del proletariat industrial concentrat en pocs Km², les més de les vegades habitant en una situació deficitària, en ciutats o grans barris de gran densitat i una considerable manca de serveis. Aquesta mateixa concentració entorn de Barcelona ha provocat a Catalunya grans desequilibris comarcals i una taxa molt alta de població urbana. Mentre que més del 60% de la població resideix e el cinturó de Barcelona i un altre quasi 10% en ciutats de més de 50.000 habitants tant sols el 14% viu en localitats de menys de 5.000 habitants.

6.2.2. Entre totes les variants factibles a considerar en una anàlisi de la societat civil a Catalunya, n'hi hi ha una especialment important per als socialistes per la seva significació: la distribució de la població activa en categories professionals i sectors productius ja que és l'indicador més clar de la base social a la qual ha de dirigir-se el projecte socialista i perquè ens dóna una idea aproximada del pes específic del que podríem dir classes socials objectives.

Es pot treure una conclusió d'aquest primer apropament a la realitat de la distribució de la població activa, sobretot en relació a la resta d'espanya, arriba al 50% del total de la població activa, i és per tant, el sector més important de la base social del projecte socialista.

Dins dels sector de "treballadors no manuals" el grup més important, el qual, com és sabut està sotmès a un nivell d'explotació similar al dels treballadors manuals, els sectors o classes mitges tant tradicionals (agricultors, comerciants, professionals, lliberals) com noves (alt personal administratiu, tècnics, etc.) tenen un pes específic bastant reduït. La major capacitat de mobilització per part del poble de Catalunya, la repetida actitud d'avantguarda de Catalunya, en les reivindicacions polítiques, econòmiques i socials, no són més que el reflexe d'una distribució social favorable a les forces d'esquerra, a l'existència, en suma, d'un fort proletariat industrial i urbà.

La conservació d'una bona part de l'aparell coproductiu anterior a la guerra, la posició de proximitat a Europa de la façana marítima, l'existència d'un mercat regional barcelonès i de penetració en el mercat intern estatal, suposaren la garantia d'economies externes i aglomeració que influïren en que la regió urbana de Barcelona, i bona part del litoral del Principat, es convertissin en un dels eixos del creixement i anul·lació de l'Estat espanyol durant la dècada dels seixanta.

Els efectes del model de creixement desenrotllista ha afectat l'estructura territorial i social de Catalunya i les seves superestructures polítiques i ideològiques:

- a) El 1975, el 76% dels catalans viuen a municipis de més de 10.000 habitants i el 69% habita a l'àrea metropolitana de Barcelona (AMB). La mobilitat territorial ha afectat entre 1962-74 al 52.8% de la població, els principals components d'aquesta mobilitat han estat, fins 1968 la immigració des de la resta d'espanya (un 46,7% del total de migracions) i els trasllats dins de la mateixa Catalunya (un 43,6%). D'aquesta manera en 1975 el 15,7% de la població catalana és d'origen andalús, el 5,3% d'origen castellà, el 3,2% d'origen estremeny, el 3,1% nascut a l'Aragó, el 2,4% a Múrcia, 1,18% al País Valencià i 1,15% a Galícia. I a Barcelona hi viuen el 1970 el 22% de lleidatans de naixença, el 18% de nascuts a Tarragona i el 15% de gironins.

b) Referents a l'estructura ocupacional (social) el 1975, el conjunt de treballador representa el 84% havent augmentat un 7% absolut amb cinc anys. La fracció del proletariat industrial constitueix el 47,5% del total d'actius a Catalunya i el 56,7% del conjunt de treballadors tendeix a la progressiva qualificació i a créixer lentament, és el sector més afectat per la crisi.

En totes les ciutats de més de 50.000 habitants de l'AMB el 1970 els obrer qualificats suposaven entre el 50-55% del total de les respectives poblacions actives i el conjunt del proletariat industrial arriba a un 70% a Sta.Coloma de Gramanet i Cornellà.

En aquestes ciutats, juntament amb Reus, Tarragona i Badalona, els obrers no qualificats passaven del 12% del total dels ocupats.

Les “noves capes de treballadors” augmenten la seva importància relativa a un ritme molt superior al del proletariat industrial. El 1970 eren el 36% de la població assalariada, mentre que el 1975 són el 40% i el 34% relatiu al total d'actius. A Barcelona ciutat, suposen el 1970 el 48% d'actius; a l'AMB oscil·laven entorn del 24-27%, deixant a part Sta. Coloma.

La implantació de les relacions de producció capitalista a Catalunya també ha suposat accelerar la reducció de la importància relativa dels treballadors autònoms a la indústria i serveis i a la pagesia: suposen, respectivament, el 5,6% i el 3,8% del total d'actius del 1975.

El 1970, a Lleida, Girona, Reus, Manresa i Sabadell tenien un pes relatiu superior al 10%.

La capa superior de la societat catalana ha passat del 4,6% el 1970 al 6% el 1975.

Deixant a part l'empresariat pagès, la resta de fraccions han crescut; donat el minifundisme empresarial de Catalunya, la relació entre propietaris dels mitjans de producció i tecno-burocràcia és del 2,35% mentre que la mitja espanyola és del 0,96% (1978).

c) El procés de metropolització salvatge, la mobilització de la força del treball amb un important component d'immigrants des de la resta de l'Estat –les 3/5 parts del obrers industrials incorporats entre 1950-70-, la poca importància dels bens de consum cultural en la producció de la força de treball del proletariat industrial –el 47,5% del total, ocupat el 1975-, llur origen pagès propici al desarrelament dins dels “ghettos” suburbials, la reducció de la llengua pròpia de Catalunya a l'ús familiar (ràdio i televisió, premsa), la deserció idiomàtica de la majoria dels catalanes d'origen de la capa superior de la societat catalana i la imitació d'aquesta pauta de diferenciació social per alguns dels sectors dels nous assalariats urbans, el caràcter subterrani de la resistència cultural del “nou proletariat intel·lectual”, provenint de les classes treballadores, tot aquest bloc de processos en el marc del desenvolupisme, fonamentaven la possibilitat d'una divisió del bloc d'assalariats, per causa de llur origen geogràfic i usos lingüístics, en dues comunitats.

6.2.3. Hi ha una altra variant que influeix, encara que no d' una forma decisiva, en la realitat de la societat civil: El caràcter majoritàriament rural o urbà de la població encara que indubtablement està estretament lligada a l'anterior.

Durant els darrers decennis, la població de Catalunya ha experimentat un creixement sense precedents a l'haver-hi una forta descentralització entorn del cinturó industrial de Barcelona.

Encara que s'hagi donat un fenomen d'emigració interior (de les comarques a Barcelona), l'element determinant ha estat l'immigració a Catalunya dels treballadors d'altres regions i nacionalitats d'Espanya.

Les causes d'aquest fenomen són diverses: la influència d'una determinada concepció econòmica, els grans desequilibris provocats en el conjunt d'Espanya. Però no es menys cert que aquest fenomen ha canviat de forma determinant i definitiva la realitat del nostre país. Els cinturons industrials, les ciutats dormitori, els grans barris, mancats dels serveis mínims, el caos urbanístics, els problemes de la llengua, la diversitat de valors i costums formen part de la realitat viva de Catalunya, són tan Catalunya com la Costa Brava, les comarques interiors o els petits pobles pirinencs, i de tot això partim per a la reconstrucció nacional de Catalunya.

6.3 A partir del 1975 la crisi mundial del capitalisme afectà durament la societat catalana.

6.3.1 En conjunt l'economia espanyola va entrar en crisi amb un cert retard, però no per això ha limitat la seva gravetat, sinó ans al contrari, com ho demostra el fet de que els preus espanyols han pujat més del doble que els europeus. Efectivament, alguns factors han conjuminat llur influència per a provocar ací una degradació de la situació superior a la dels altres països industrialitzats:

- a) El model de creixement imposat durant els anys seixanta es recolzava sobre unes bases falses i ha entrat en crisi des del primer moment. Aquest model, partia de la penetració massiva del capital estranger, l'exportació de la mà d'obra sobrant i l'equilibri de la balança de pagaments mercès a les trameses dels treballadors emigrats i als ingressos del turisme. Trencat aquest equilibri, la crisi es caracteritza a tot Espanya per un fortíssim endeutament exterior, un dels més elevats del món capitalista, mentre el retorn dels emigrats contribueix a agravar l'atur.
- b) La crisi econòmica arribava en el precís moment en el qual del propi règim franquista tocava la seva fi. La reforma política, la transició a la democràcia i el cercament d'un model de dominació política i social per part de les classes dominants impedièren una resposta adient a la crisi. Així s'explica la increïble inhibició dels successius governs, des de la fi de 1973 fins al 1978, llur incapacitat per a utilitzar amb rapidesa la reforma fiscal i la Seguretat Social, com a mitjans de lluita contra la crisi. A més l'obert rebuig i, més generalment, la inseguretat davant el canvi d'alguns sectors empresarials nascuts sota l'ombra del franquisme, expliquen el descens acusat de la inversió, la fugida de capitals, l'estafa fiscal i inclús algunes temptatives conscients de desorganització de l'aparell productiu.

A partir de les eleccions del 15-J el Govern s'enfrontava a la situació amb una política desordenada, poc clara i sense perspectives a mig i llarg termini. Es evident que durant molt de temps, aquest govern ha estat incapaç d'aconseguir un nivell de confiança acceptable per part d'importants sectors de les classes dominants, la qual cosa limitava

el seu marge de maniobra. Això explica l'adopció de mesures exclusivament conjunturals (com ara la devaluació, amb la qual s'esperava refer la demanda a través de les exportacions) o preferentment centrades en la lluita contra la inflació; en aquest sentit la política de contracció creditícia (eix de la política econòmica del govern durant aquest darrer període), conduïa a exacerbar els efectes de la crisi; creava grans dificultats a la petita i mitjana empresa, incrementava els nivells d'atur i forçava als sindicats a acceptar la congelació salarial.

Els acords de la Moncloa presentaven, dins d'aquest context, un doble sentit. D'una banda el Govern acceptava negociar amb tots els partits de l'arc constitucional, i en particular amb l'esquerra, el contingut de la política econòmica. S'obrien així algunes possibilitats per a racionalitzar aquesta política i per a fer front a la crisi d'una forma coherent i, a més, les forces populars van poder eixir unes contrapartides concretes, tant dins l'ordre econòmic com polític, al programa d'estabilització que aquests acords comportaven. Però, d'altra banda, les cessions realitzades pels partits d'esquerra en alguns aspectes concrets (congelació salarial, flexibilització de plantilles en alguns caos) eren la conseqüència de la política desenvolupada pel Govern durant els mesos anteriors, una política la qual no dubtava en agravar la crisi a curt termini amb la intenció de forçar el pacte social en condicions ventajoses pels empresaris.

En tot cas l'aplicació efectiva dels acords de la Moncloa hauria permès èxits més grans en la lluita contra la crisi, així com un avanç notable en el procés de la democratització i de l'ampliació de les llibertats públiques i sindicals. Nova ser així, i actualment ens trobem amb una situació a la qual no s'hi veu sortida a curt termini. Les perspectives internacionals indiquen que la recessió es mantindrà durant els anys 80 i a Espanya es planteja un llarg període amb elevats índexs d'atur, amb una inflació que difícilment podrà ser controlada més enllà de certs límits, amb grans dificultats per a mantenir el nivell adquisitiu dels treballadors i de les classes populars.

6.3.2. La situació econòmica a Catalunya. En uns moments en els quals, a partir de les lluites populars i de les pressions polítiques de les forces de progrés, Catalunya recupera la seva identitat política institucionalitzada en una Generalitat sense adjectius, urgeix plantejar com a prioritari l'objectiu de reconducció de la realitat econòmica catalana, degradada en la seva estructura per l'anarquia del desentrotllisme franquista i greument afectada per una crisi de projecció internacional i previsiblement de llarga durada. Tasca de reconducció que la Generalitat deurà afrontar amb l'instrument de les competències estatutàries en matèria econòmica, les insuficiències de les quals, en alguns casos i llur caràcter normalment parcial exigiran, com a necessària compensació, grans dosis d'imaginació en la concepció de les accions a desenvolupar. Actualment, tres grups de paràmetres defineixen el context restrictiu, dins els quals el govern de Catalunya deurà emprendre l'esforç de reconducció econòmica: l'especificat de les condicions econòmiques a Catalunya en relació a es de la resta de l'Estat, la progressiva degradació de la situació econòmica a Espanya i, darrerament, les perspectives econòmiques internacionals per als anys 80.

La primera restricció es refereix a les dificultats de reconducció –de la Generalitat-

d'una realitat econòmica que, com la catalana, presenta trets diferencials en relació a la de la resta de l'Estat, però sobre la qual incideix directament una política econòmica decidida per l'Administració Central en funció de criteris que no són necessàriament els més adients per a Catalunya. En aquest sentit l'estructura industrial acatalana es caracteritza pel pes determinant dels sectors transformadors —especialment transformats metàl·lics, tèxtils i químics, els quals suposen més del 50% de la indústria catalana—, bàsicament productors de béns de consum, mentre que les indústries bàsiques i de producció de béns d'inversió executen un protagonisme més petit. Aquesta especialitat industrial suggereix, conseqüentment, que l'evolució econòmica catalana presenta una correlació més estreta amb l'evolució del consum privat i, a un altre nivell, que els esforços de reconversió industrial exigits per la crisi actual no poden limitar-se a una simple extensió de la política a nivell estatal sinó que deuen incorporar els criteris basats en aquests trets diferencials de la indústria catalana.

La gravetat dels desequilibris territorials en tots els ordres a Catalunya constitueix una segona especificitat que reclama uns plantejaments propis per a afrontar problemes com el de la macrocefàlia demogràfica de l'àrea barcelonina i la despoblació de les àrees interiors, el procés de deseindustrialització en territoris com les comarques de la Conca del Ter i l'aparició de bosses d'atur massiu —amb índexs força superiors a les mitjanes— com en el Baix Llobregat i el Vallès Occidental. A diferent nivell i com a tercera especificitat, l'economia catalana presenta un índex d'obertura exterior superior al de l'economia espanyola i, en particular, es caracteritza per la importància que hi tenen les exportacions industrials i també les de serveis i particularment el turisme. Aquesta particularitat explica que l'evolució econòmica catalana manifesta una correlació més estreta amb l'evolució econòmica internacional que no pas la que es dona a nivell estatal. Pel que fa a l'estructura empresarial, convé no oblidar que el teixit empresarial català es nutreix bàsicament de petites i mitjanes empreses, les quals, tal com s'apunta en els apartats anteriors, són les que amb una major intensitat han sofert els efectes de la crisi econòmica i de la política econòmica de la UCD, netament orientada a la defensa dels interessos del gran capital. Finalment, en matèria de serveis i infraestructures, resulta notori l'escassa atenció —clarament desproporcionada per defecte— que l'Administració central ha donat tradicionalment a Catalunya, fenomen que ve agravant-se en els darrers anys i que contribueix a explicar l'extensió i profundització dels dèficits infraestructurals i de serveis que pateix Catalunya. En definitiva, les especificitats de l'economia catalana, la caracteritzen com una realitat, la qual, a nivell d'estructures, presenta greus desequilibris en tots els ordres —sectorials i territorials—, a nivell d'infraestructures pateix dèficits crònics i que, a nivell conjuntural demostra una més gran sensibilitat i rapidesa de reflexes davant els atzucacs de la situació econòmica i davant l'evolució de l'entorn internacional.

La insistència e que l'esforç de la reconducció deu plantejar-se a partir d'aquest grup d'especificitats pròpies de l'economia catalana no desvirtua, però, el fet de que l'evolució econòmica a Catalunya comparteix unes pautes generals comunes amb les de la resta de l'Estat. En aquest sentit, sobre la crisi que en la resta de l'Estat es manifesta bàsicament per elevades taxes d'atur —properes al 9% de la població activa i

desigualment repartides –i de la inflació- un 16% en termes anuals- totes les previsions coincideixen en assenyalar un empitjorament progressiu dels paràmetres de crisi per a l'economia espanyola, evolució, la qual serà inevitablement compartida per l'economia catalana.

Com a tercer element d'incidència sobre la situació econòmica a Catalunya – estretament relacionar amb l'anterior-, convé tenir present el progressiu pessimisme que caracteritza les previsions econòmiques internacionals per als propers anys.

Concretament, el darrer informe de l'OCD –en la línia de nombrosos informes anteriors d'altres institucions internacionals- preveu per a 1980 un creixement econòmic mig de l'1,5% en els països industrialitzats, uns índexs d'atur creixent del 6-8% i taxes d'inflació properes al 10%. I com a rerafons de greu preocupació, que constitueix una de les claus per a abocar-se al futur immediat, hi ha l'espectre de les previsible dificultats energètiques al llarg dels anys 80, que poden convertir-los en la dècada del "Petro-crash".

ANALISI DE LA SITUACIÓ ACTUAL

7. EL PROCÉS DE TRANSICIÓ A LA DEMOCRÀCIA

7.1 l'alternativa reforma/ruptura

Darrera el referèndum de la Llei per la Reforma política, queden clarament definides dues posicions en quan a la concepció del canvi a realitzar a Espanya.

Els sectors de procedència burgesa que fins aleshores havien col·laborat amb les forces d'esquerra en oposició al règim anterior, es separen del bloc opositor a fi d'intervenir des del poder en el control del canvi. L'estratègia conjuminada de mobilització dels treballadors i negociació amb el poder des de l'oposició, obliga al Govern reformista a la legalització progressiva de sindicats i partits polítics així com a convocar eleccions generals.

L'objectiu que es proposava la dreta amb aquestes eleccions, era la legitimació dels processos reformista i el règim de monarquia constitucional de dretes. Aquest objectiu es va veure desarticulat en part per els resultats de les eleccions.

Els resultats del 15-J, demostrarem que el poble havia dipositat un alt percentatge de confiança a les forces d'esquerra i principalment als socialistes. Davant aquesta nova relació de forces, el govern sorgit de la UCD es va veure obligat a entrar en una etapa negociadora amb l'oposició d'esquerra.

Podem dir que en algunes qüestions s'ha produït una autèntica ruptura amb la situació anterior; producte de l'oposició de la força d'esquerra al projecte reformista. La relativa derrota d'UCD el 15-J i l'oblidà a concessions (preautonomies, constitució negociada, etc.) que desbordaven els seus plantejaments. En aquest sentit la Constitució del 78 supera el projecte reformista.

Això no obstant apareixen aspectes que ni tan sols han complert les previsions reformistes, que es plasmen principalment en el pla polític-econòmic, on s'han conservat gairebé sense modificacions els aparells de l'Estat franquista, s'han legitimat com a democràtiques, forces lligades a l'anterior règim i s'ha consolidat el sistema econòmic vigent.

En aquest sentit, a la mort del Dictador i davant l'absència de partits democràtics de les diverses fraccions de la burgesia, l'Estat i el conjunt d'aparells que l'integren, ha jugat i segueix jugant un paper determinant en aquest període de transició de la dictadura a la democràcia. El bloc de capes i classes que hegemonitzaren el desenvolupament econòmic dels darrers anys del franquisme, i que de fet marcaren les línies generals de la seva actuació política, són en essència els mateixos que hegemonitzen i dirigeixen l'actual transició de la dictadura a la democràcia. Podem, doncs, afirmar en aquest sentit que n'hi han hagut variacions substancials de classes. Les forces de l'esquerra han tingut un pes real a l'accelerar el ritme i en alguns aspectes, el contingut de la reforma política, però la iniciativa global ha estat en mans del bloc de classes dominants de la dreta.

D'altra banda, encara que és cert que el desenvolupament del procés democràtic de l'Estat Espanyol fins el moment present conté elements positius en l'avanç de les conquestes de les llibertats polítiques i nacionals (aprovació de la Constitució, Ajuntaments democràtics, implantació de règims autonòmics i preautonòmics, etc.), no ha respòs a les necessitats i, en qualsevol cas, a les expectatives que el conjunt d'estaments socials li havien dipositat. Així, podem assistir al fenomen de la pèrdua de credibilitat de la democràcia en el nostre Estat, que en els 2 darrers anys ha sigut gran i creadora de profundes frustracions en els diferents estaments socials. L'alt grau d'absentisme del cos electoral en les consultes de l'1-M, 3-A i 20-M són, entre d'altres, símptomes de la desvertebració de la societat civil i l'acció política. Aquests anys de transició no han suposat cap variació, respecte als anys precedents a la mort del dictador, en el model de desenvolupament econòmic, tota vegada que en lloc d'obrir vies per a la necessària transformació de les estructures del capitalisme espanyol, potenciant el desenvolupament d'indústries de tecnologia avantguardista i d'altres pesades, obrir vies d'investigació de noves fonts energètiques, procedir a una profunda reforma agrària i potenciant la inversió pública en sectors capaços de produir aquesta reforma; es profunditza i incrementa la penetració de grans empreses imperialistes (fonamentalment dels E.U.A.) de producció de béns de consum.

7.2 El procés Constituent.

La correlació de forces polítiques existents després de les eleccions; les circumstàncies nacionals i internacionals i el nivell de la lluita de classes, obligaren al govern a afrontar l'elaboració d'una Constitució negociada amb els partits d'esquerra. La composició de la comissió encarregada de redactar la Constitució era ja una concessió important del govern que renunciava a elaborar el seu propi projecte. El marc econòmic de profunda crisi en el qual es desenvolupa la transició, els repetits intents de desestabilització i la necessitat prioritària d'aconseguir el compromís, el que al dotés al país d'un nou ordre institucional, van fer que el període d'elaboració de la Constitució es caracteritzés pel consens.

Aprovada ja la Constitució, un dels elements de ruptura produïts, després de les posteriors confrontacions electorals (legislatives, municipals i Parlament Basc i Català) han aparegut nous elements d'anàlisi.

A les eleccions generals de l'1-M assistim a un cert retrocés de les forces progressistes en general i dels socialistes en particular, accentuat per les excessives expectatives de triomf. Així mateix, s'observa un augment de l'abstenció, la qual al llarg de les següents consultes

electorals, aniria augmentant gradualment, com a conseqüència del desencís de l'electorat davant la marxa dels aconteixements.

Les eleccions municipals, malgrat la forta abstenció, donaren un avanç important a les forces progressistes, la qual cosa va permetre desallotjar la dreta d'importants parcel·les de poder.

7.3 La recuperació de l'autonomia a Catalunya

7.3.1 Els resultats electorals del 15-J a Catalunya van ser una autèntica derrota per a la UCD i van demostrar la unànime voluntat autonomista i democràtica del poble. Davant aquesta realitat el govern se veuria obligat a reconvertir la seva estratègia. Abandonant el seu projecte del Consell General de Catalunya, adoptà la restauració de la Generalitat. El restabliment de la Generalitat i la tornada del seu President de l'exili (President, que no oblidem, representava la legitimitat històrica de la Generalitat) eren una de les més clares reivindicacions de les forces democràtiques catalanes. A més era un fet clarament rupturista, en la mesura en que el Govern reconeixia com a vàlida, implícitament, la legitimitat de la Generalitat republicana, la qual, el franquisme, havia destruït per la força. I malgrat, tot, era evident l'intent d'instrumentalització d'aquesta reivindicació per part de la UCD.

7.3.2. Aquesta realitat explica els dèficits polítics de la Generalitat provisional, evidents des de qualsevol punt de vista. Per una banda, la pròpia estructura de la Generalitat. El presidencialisme ha estat una constant al llarg dels dos darrers anys, presidencialisme, contra el qual no han sapigut o no han pogut lluitar els partits democràtics. La congelació de l'Assemblea de Parlamentaris i els acords de Perpinyà donaren les bases jurídiques i polítiques a aquest caràcter presidencialista.

8. PER UNA CATALUNYA SOCIALISTA

Davant la Catalunya explotada i oprimida que la burgesia i l'Estat pretenen mantenir, els socialistes lluitem per una Catalunya lliure, una Catalunya sense classes, en la qual hagi desaparegut qualsevol signe d'opressió o explotació. Naturalment, sols en un marc global de transició al socialisme a tot Espanya, podrem complir els nostres objectius.

Mentrestant es necessari afirmar els senyals d'identitat del nostre projecte. El socialisme democràtic és l'únic capaç d'unir en una sola lluita la llibertat i la igualtat, és l'únic que assegurarà la solidaritat entre tots el pobles i tots els homes.

8.1.1 Com a tal, significa l'ampliació i plenitud de la democràcia. Abans de tot, es necessari assegurar la més completa realització i aplicació del principi de la sobirania popular. En l'Estat capitalista la sobirania del poble no és més que una afirmació teòrica, a mesura que els treballadors van conquerint el reconeixement dels seus drets fonamentals i, particularment, del sufragi universal, les classes dominants han trobat els mitjans de contrarestar aquesta empenta mitjançant la Reconversió i utilització de les institucions i principis liberals. Així, el principi de la separació de poders que inicialment ha estat un mitjà de lluita contra el despotisme de

l'Estat Absolut, és utilitzat a l'actualitat sobretot per aïllar les assemblees representatives i privar-les de tota funció efectiva en el govern de la comunitat; les eleccions, més que un mitjà per assegurar la representació real dels ciutadans, actuen com un conjunt de filtres que falsegen aquesta representació donant prioritat a determinats grups socials i limitant la presència dels partits dels treballadors; els drets i llibertats fonamentals són encara considerats majorment com a drets de la burgesia, centrats en la defensa a ultrança de la propietat capitalista. D'aquesta manera l'anomenada "democràcia burgesa" actua, en moltes ocasions, com un complex sistema d'institucions i pràctiques, la funció última de les quals és, precisament, la defensa contra el poder popular, contra l'exercici directe del poder per part de les masses. És cert que la lluita constant de les classes populars aconseguix un dia, victòries parcials que democratitzen els aparells de l'Estat; també és veritat que, en alguns països, les institucions públiques han assolit un grau notable de neutralitat i que els defectes i vicis abans apuntats han estat en aquest cas fortament corregits; tot i així, les classes dominants només han acceptat aquestes correccions en la mesura que no presentaven un perill immediat per a la seva hegemonia, és a dir, quan la seva influència ideològica i política sobre els treballadors, era tal que no podia esperar-se de la seva banda un enfrontament global amb el sistema capitalista.

8.1.2 Significa, així mateix, l'adequada combinació de formes de democràcia representativa amb formes de democràcia de base:

Un altre principi d'absoluta necessitat en l'Estat socialista és l'adequada combinació i articulació de la democràcia representativa i de la democràcia de base. En la seva estructura orgànica global, el poder polític a les societats modernes no pot funcionar sense la utilització de mecanismes representatius. L'extrema complexitat de la funció de govern i la pròpia impossibilitat material de reunir tots els ciutadans en assemblea deliberant erigeix l'ús d'eleccions, de partits polítics, de parlaments i de funcionaris. Materialment, doncs, no seran els treballadors els que exerceixin el poder en el socialisme, sinó els seus representants personals o orgànics. Ara bé, aquests representants, ja siguin individus o organitzacions, són sempre propensos a generar interessos diferenciats dels generals i autèntics de la seva pròpia base social. Per això és necessària la institucionalització d'òrgans i procediments de democràcia directa.

Els ciutadans podran actuar a través d'aquestes institucions, o bé en funció de la seva condició de treballadors (comitès d'empresa i consells obrers a nivell de ram, de localitat, etc.), o bé com a membres de nuclis de població determinats (comitès de barri i associacions de veïns), o bé en la seva lluita contra formes concretes d'opressió. Element essencial de totes aquestes institucions serà la seva actuació com a òrgans de base, en els quals l'assemblea d'afectats per un mateix interès permeti als treballadors i a les classes populars d'experimentar totes les formes possibles de democràcia directa. L'Assemblea de base reuneix els treballadors més actius, els ciutadans més interessats en la defensa d'uns interessos concrets, però també es treballadors passius i els ciutadans menys conscienciats són subjectes polítics en plenitud dels seus drets. Per això amb la democràcia de base es necessària la democràcia representativa, de la qual emana el poder polític i de la qual treu la seva legitimitat. La democràcia representativa, a més, actua com un instrument de síntesi dels diferents interessos parcials

expressats a través dels òrgans de base.

Sense democràcia de base la democràcia representativa esdevé un poder polític i alienat; sense democràcia representativa la democràcia de base corre els riscs de donar pas a l'abús de poder, al despotisme de les avantguardes.

8.1.3 Finalment, els mecanismes de tota democràcia representativa no sols signifiquen llibertats polítiques sense excepció, i pluralisme, inclús pels grups i partits de la burgesia, sinó també la possibilitat de l'alternança en el poder, i per tant l'admissió de situacions d'avanç i de retrocés en el procés de construcció del socialisme.

8.1.4. L'autogestió. El socialisme pel que lluitem és una organització social basada en l'autogestió, el l'autogovern dels treballadors, dels ciutadans. L'autogestió incideix sobre tots els aspectes de la vida social: la gestió de les empreses, l'educació, el sistema sanitari i els altres equipaments col·lectius, els mitjans de comunicació de masses, etc. Així com sobre la pròpia organització del poder polític.

L'autogestió significa multiplicar els centres de decisió, les possibilitats d'intervenció popular, això implica difondre el poder el màxim possible, evitant les concentracions de poder amb la finalitat –també– d'impedir l'aparició de degeneracions burocràtiques. L'autogestió significa transferir poder i capacitat de decisió de l'Estat a la societat civil, als treballadors, als ciutadans, en la perspectiva de la progressiva extinció de l'Estat; aquesta transferència de poder és tan més necessària en la mesura que no es pot pensar en una ràpida supressió de l'Estat; cal, per això, limitar el camp d'actuació d'aquest, limitació que només pot procedir de la multiplicació de centres de decisió externs a aquell. Així, doncs, l'autogestió pretén modificar les formes d'organització del propi poder, per això connecta amb la tradició llibertària, de fortes arrels a Catalunya. L'autogestió exigeix situar els centres de decisió el més pròxims possible dels col·lectius afectats per les decisions i es tracta de desenvolupar formes d'organització descentralitzades, en un marc de solidaritat i de forma coherent amb l'objectiu d'evitar les concentracions de poder.

8.1.5 El socialisme és inseparable de la democràcia. El socialisme comporta l'ampliació i plenitud de la democràcia, i, per tant, de les llibertats polítiques i personals, dins el pluralisme polític.

No hi ha socialisme sense plenitud de les llibertats nacionals, sense alliberament nacional; no hi ha socialisme si no hi ha superació de totes les formes d'opressió nacional, tinguin aquestes un contingut polític, cultural o econòmic.

Això exigeix en el cas de l'Estat espanyol el reconeixement del dret a l'autodeterminació de tots els pobles i nacionalitats dins la perspectiva d'un Estat Federal.

Mentre Catalunya estigui dividida en classes, durament enfrontades pel domini minoritari d'uns pocs damunt la seva riquesa (burgesia nacional, burgesia espanyola i capitalisme internacional), la lluita per la llibertat nacional estarà sotmesa a inevitables contradiccions. Les vinculacions del capitalisme català amb els interessos generals del capital espanyol, la interdependència en la qual aquest està inserit, la solidaritat bàsica de tota la burgesia de l'Estat per damunt de la contradicció nacional que per aquesta es només epidèmica, el

caràcter internacional i antiimperialista de la lluita socialista, tots aquest fets són a la base de les contradiccions a les quals ens referim i la superació de les quals només es pot aconseguir en el socialisme.

Els socialistes, com a internacionalistes, som els únics que podem forjar un camí que faci possible la comunitat nacional contra la divisió social del capitalisme. Per això lluitarem contra totes aquestes situacions que impliquin formes de dominació internacional que podrien reproduir-se més enllà del capitalisme, heretades d'ell: desenvolupament desigual, actituds xovinistes o manca de solidaritat.

L'internacionalisme socialista és, a la vegada, l'expressió d'una solidaritat en el combat dels treballadors dels altres pobles i la manifestació de la consciència de que l'avenç cap el socialisme només es consolida de forma decisiva si aquest es dona a nivell internacional. Es per això que els socialistes entenem que l'autogovern de Catalunya exigeix la solidaritat de la classe obrera, com a manifestació de l'internacionalisme proletari, en tant que aquest objectiu és la concreció política necessària de la lluita pel socialisme de fraternitat universal.

Una qüestió fonamental és la del lligam entre la lluita per la llibertat nacional i l'existència d'un fenomen d'immigració massiva a Catalunya de treballadors d'altres nacionalitats i regions de l'Estat espanyol, la majoria de parla castellana. Centenars de milers de treballadors de Catalunya ens hem vist obligats, nosaltres o els nostres pares, a abandonar i ens hem trobat a Catalunya en unes condicions d'habitatge dures, degut a la nostra concentració i segregació, en la majoria dels casos, en els cinturons industrials de les grans ciutats, quasi sense contactes amb la població del país, amb dèficits d'escolarització i d'equipaments col·lectius de tot ordre. Amb una manca de possibilitats per a desenvolupar una vida sana i humana, feliç. Ens hem trobat, naturalment, amb l'explotació capitalista. La lluita que el moviment obrer i popular porta a terme per les llibertats nacionals ha de considerar aquest fenomen d'una gran importància i ha de desenvolupar uns plantejaments que facin totalment impossible l'escissió en el sí de les classes populars i del proletariat per raons lingüístiques i de consciència nacional.. Aquesta escissió, la possibilitat de la qual té certament fonaments objectius, és sempre cercada pels mateixos que ens han obligat a la immigració, que saben que l'escissió seria un arma importantíssima per a la perpetuació dels seus privilegis de classe, per aturar la consecució d'una societat socialista a Catalunya i a l'Estat espanyol. Aquesta escissió s'ha de fer definitivament impossible mitjançant una explicació de Catalunya, per tal que tots ens hi sentim identificats sense haver de renunciar a res del que representa la nostra cultura o la nostra individualitat. En aquest sentit els socialistes lluitarem per assegurar que no existeixin discriminacions per raons de llengua o d'origen, tot garantint com a objectiu el dret als mitjans pel coneixement de tots del català i castellà, en el marc de la consolidació d'una única comunitat nacional.

Tots junts formem un sol poble. Tots sofrim junts la mateixa sort de ciutadans d'una nació oprimida.

I construirem una Catalunya socialista que serà lliure i solidària: ja que la manca de qualsevol d'aquestes tres caracteritzacions anul·laria automàticament les altres dues: Catalunya no serà socialista si no es lliure i solidària. I no serà lliure si no és socialista i solidària; de la mateixa forma que no podrà ser solidària en la seva plenitud fins que no sigui socialista i lliure. Ja avui els socialistes de Catalunya som solidaris en la lluita amb els socialistes de tot l'Estat per

l'articulació orgànica amb el Partit Federal.

A partir d'aquest plantejament, els socialistes que defensem el dret de l'autodeterminació en la perspectiva d'un Estat Federal desenvoluparem la nostra lluita per la alliberació nacional.

Un primer pas en aquest procés ha sigut el restabliment de l'Estatut d'Autonomia, que recull, si més no, els principis i institucions del de 1932. Els Ajuntaments democràtics i la institucionalització de les Comarques, que seran dotats de la màxima autonomia institucional i econòmica possible.

En el període de consolidació i aprofundiment de la democràcia, els socialistes lluitarem per ampliar el marc autonòmic trencant el sostre constitucional i desenrotllarem les accions polítiques més adients per la construcció d'un Estat Federal.

Els socialistes tindrem cura que aquest Estat Federal representi en tot moment un major grau d'autonomia nacional, regional, comarcal i dels Ajuntaments; és a dir, la nostra concepció no és compatible amb la concepció de poder en el Govern Federal, que s'observa en els actuals Estats que s'anomenen Federals.

Som conscients que la justa i definitiva solució de l'alliberament nacional podrà ésser assolida quan els treballadors exercitem el poder polític, tenint present que una nació no pot ésser lliure si a la vegada oprimeix políticament, econòmicament o culturalment a altres.

Per això els socialistes propugnem la constitució d'un Estat Federal. En aquest context, i d'acord amb la nostra declaració de Constitució, segons la qual, l'afirmació de la comunitat cultural i històrica de Catalunya, les Illes i el País Valencià, constitueix una referència indeclinable i una perspectiva comú en la mesura en que la voluntat democràtica d'aquests pobles així ho requereix. Els socialistes treballarem per establir una molt estreta col·laboració entre tots aquest pobles.

8.2 El socialisme és Igualtat

I això exigeix:

8.2.1. El control públic de l'economia, a través de la planificació democràtica. La planificació és una de les condicions bàsiques d'autogovern de la col·lectivitat per a regular conscientment l'economia, per a satisfer les necessitats socials. Les decisions clau de la planificació són decisions polítiques, i per tant, han d'ésser preses pels màxims òrgans de poder popular.

8.2.2. La propietat social, col·lectiva, dels grans mitjans de producció, distribució i canvi. El socialisme no significa l'estatització de tota l'economia; cal sols garantir la propietat col·lectiva dels sectors clau (banca i aparell financer, grans monopolis, empreses amb tecnologia de punta, energia, petroquímica, siderúrgia, etc.) i, en general, de tots aquells que realitzen les seves activitats en règim de monopoli o oligopoli.

8.2.3. Noves formes de produir i de consumir, No és suficient planificar la producció per a que aquesta respongui a les necessitats socials; és necessari també introduir noves pautes de consum que permetin eliminar la malversació, que

garanteixin la defensa de la naturalesa i de la salut pública, el consum de béns i serveis que permetin el més complet desenvolupament de la personalitat humana (cultura, ensenyament, etc.)

8.2.4. La problemàtica del mercat. Tenint en compte la subsistència d'un àrea important de propietat privada (al camp, la petita i mitjana indústria, etc.) és lògic acceptar la pervivència dels mecanismes de mercat. Però determinades activitats (sanitat i seguretat social, ensenyament, vivenda, transport, etc.) han de restar al marge.

8.2.5. La transformació de les relacions socials: El socialisme suposa no només una millora de les condicions materials d'existència, sinó bàsicament la transformació de les relacions socials, la renovació de les formes de vida i de convivència (art, cultura-educació, família, sexualitat, etc.) així com l'alliberament de tots els sectors socials objecte de discriminació. El socialisme comporta també l'eliminació de les condicions que degraden el medi ambient, provocant la degradació ecològica. No pot haver-hi autèntic socialisme si la dona resta oprimida, perquè el socialisme és incompatible amb qualsevol forma d'opressió; per això, els socialistes lluitarem per una societat en la qual desaparegui la divisió social i sexual del treball entre home i dona, perquè sense la igualtat i la incorporació plena de la dona no pot haver-hi un canvi real de les estructures econòmiques polítiques i socials. No hi ha socialisme sense una escola que elimini la diferenciació, ja des dels inicis, entre el treball manual i l'intel·lectual. Cal que l'escola faci una educació integral, l'escola com a matriu de la societat ha de transformar-se en profunditat per aconseguir-ho.

8.2.6. Tot això exigeix una contínua lluita socialista contra l'autoritarisme, al burocratització i la divisió jeràrquica del treball (és a dir, contra l'especialització permanent de les persones en tasques radicalment diferenciades i jerarquitzades, basades en la separació de les tasques manuals de les intel·lectuals, així com del treball de direcció del d'execució). Dos elements fonamentals d'aquest combat són la transformació en profunditat de l'escola, a tots els nivells, i l'orientació de la investigació científica i del canvi tecnològic, de forma que el desenvolupament de les forces productives permeti la consolidació de les relacions de producció socialistes. Només així es crearan les bases per un avanç irreversible cap a una societat sense explotació, dominació ni pressió, una societat sense classes.

8.2.7. Aquesta lluita socialista contra l'autoritarisme, la burocratització i la divisió jeràrquica del treball, per a ésser conseqüent, ha d'incloure la consciència que la jerarquia del poder i de la direcció ha de posar-se en qüestió, necessàriament. Tal com existeix actualment en l'empresa i, per via de conseqüència també la jerarquia dels salaris. S'han de desmuntar les argumentacions que recolzen en la jerarquització salarial com "inevitable" o, en tot cas, com quelcom sobre el qual "el demà" dirà la darrera paraula. Trencar amb la ideologia tecnocràtica, tant del capitalisme com del pretès "socialisme", significa també trencar amb els temes d'aquesta ideologia i amb la propaganda corresponent i, a la vegada, avançar noves formulacions alternatives. La

transformació profunda de les relacions socials no podrà ésser efectiva sense, l'eliminació de la divisió jeràrquica del treball i, per tant, de la jerarquitització dels salaris, expressions orgàniques del sistema contra el que lluitem.

8.3. *El socialisme és solidaritat.*

- Solidaritat en la superació de les desigualtats territorials, a Catalunya i a tot l'Estat espanyol.
- L'internacionalisme socialista i la solidaritat amb els països del Tercer món, entesos no sols com una solidaritat amb partits o moviments, sinó també com una gran operació de lluita per un nou ordre econòmic internacional que suposi la sortida dels països subdesenvolupats a sortir de la misèria.

8.4. El socialisme persegueix la realització dels ideals de llibertat, igualtat i solidaritat, a assolir a partir de l'hegemonia civil, social i política dels treballadors. Aquest socialisme en llibertat, que comporta la solidaritat amb les lluites contra totes les formes d'opressió que ens conduirà cap a una societat més justa i igualitària. Totes aquestes formes a les que s'enfronta, la de classe, la nacional, així com totes les de marginació social són i seran els eixos de la nostra lluita, que per a ésser coherents en el propi sentir socialista mai han de ser contraposades entre sí, ans al contrari, totes cadascuna han de constituir els pilars dels nostres principis.

8.5 La nostra és una estratègia nacional, adaptada a les peculiaritats de la lluita de classes a Catalunya, que té en compte, constantment, tots els condicionaments nacionals d'ordre econòmic, social, polític i cultural; i que, a més, parteix de la necessària, solidaritat amb tots els altres pobles i nacionalitats d'Espanya.

8.5.1 El socialisme es construeix a partir d'una realitat nacional concreta, en el nostre cas la realitat nacional catalana. És per això que la consecució d'un marc polític-institucional nacional es fa tan necessari pels socialistes. La nostra alternativa, en aquest sentit, exigeix el necessari aprofundiment de l'autonomia, a partir de l'actual Constitució i de l'Estatut, però la perspectiva a mig termini que ens plantejem va molt més enllà, en una perspectiva federalista. Una vegada assolits els objectius autonòmics fixats per a l'actual etapa, els socialistes propugnarem la constitució de la Generalitat com a Estat federal amb les altres nacionalitats i regions d'Espanya, en el marc d'una república federal.

8.5.2 Però al mateix temps, els socialistes sabem que el procés de construcció efectiva del socialisme sols és possible a partir de l'exercici del poder polític real per part dels treballadors i de tot el poble, i això implica el reconeixement que sols en l'àmbit estatal, amb una perspectiva d'estat i mitjançant l'ocupació del poder de l'Estat és possible la construcció del socialisme. Això no impedeix que, en funció de l'especificitat de la lluita de classes i de molts altres factors, es puguin donar diferències qualitatives en el procés entre les diferents nacionalitats i regions. És per això, que els socialistes plantejarem una estratègia comú a tot

l'Estat, que es tradueix en una vertebració orgànica de caràcter federal per a tot el moviment socialista a Espanya. Una component fonamental d'aquesta estratègia, a la vegada nacional i solidària, és la consecució d'un compromís geogràfic pel socialisme, que exigeix la superació de les diferències i dels desequilibris territorials existents, i que permeti satisfer les exigències de les nacionalitats i regions menys desenvolupada, o d'aquelles en les quals el moviment obrer i socialista es trobi en pitjors condicions.

8.6 La nostra és una estratègia democràtica. No n'hi ha prou amb afirmar que el socialisme és l'ampliació i la plenitud de la democràcia; és important també tenir present que sols mitjançant la democràcia podrà avançar-se vers la societat socialista.

8.6.1 En aquest sentit, la nostra via democràtica al socialisme comporta diferents elements:

- Abans que res, la consecució d'una àmplia majoria social, en les seves distintes vertents. Majoria social que comporta, òbviament, la majoria política, expressada fonamentalment a nivell parlamentari com a conseqüència d'amples victòries electorals; però sense oblidar que, sobretot, significa la constant progressió en l'obtenció de l'hegemonia civil, social, cultural i ideològica del moviment dels treballadors i de l'opció socialista.
- L'actuació de les organitzacions dels treballadors (partits i sindicats, en particular) d'acord amb mecanismes autènticament i realment democràtics, superadors d'experiències avantguardistes, electoralistes i burocràtiques.
- La progressiva democratització dels aparells de l'Estat durant tot el procés, i l'aprofundiment de la democràcia a tots els nivells, fins i tot sobre la base d'admetre l'alternança en el poder amb les forces contràries al socialisme en el cas que aquestes aconseguixin recuperar la majoria. El procés de transició al socialisme no és linial ni definitiu, admet avenços i retrocessos, i sols serà possible sobre la base de la constant mobilització i suport de la gran majoria del poble.

8.6.2 El socialisme perquè és conseqüentment democràtic, per a arribar a la seva consecució només reconeix la via democràtica significa de bell antuvi la mobilització constant —en diverses formes— d'immenses majories socials vers un articulat de programes i objectius que relacionen la seva situació immediata amb l'objectiu socialista i l'apropen cada dia més a ell. La via democràtica significa respecte, potenciació i protecció i garantia de totes les conquestes i drets democràtics, i per tant pluralisme polític i social. Significa la constant progressió en la consecució d'espais electorals mitjançant l'emissió del sufragi i significa també la consecució d'espais socials i polítics amb la progressiva obtenció de l'hegemonia civil, social, cultural i ideològica del moviment dels treballadors. Perquè socialisme i lluita pel socialisme mitjançant l'apregonament de la democràcia són dues realitats inseparables, no solament perquè adquireixen tota llur significació en el nostre cas específic i també en el cas de molt països donades les tendències autoritàries del capitalisme monopolístic actual, sinó perquè no hi ha cap separació entre la construcció del socialisme i la lluita per la

democràcia. En aquest sentit perden tot llur valor els antics plantejaments determinístics que concebien el socialisme com el simple resultat del desenvolupament del capitalisme i també els antics esquemes que esperaven la construcció del socialisme per després de la conquesta del poder de l'Estat emprant uns mètodes que els impossibilitaven totalment la consecució dels objectius volguts.

8.6.3. La Via democràtica implica l'opció de procedir a la democratització dels aparells de l'estat, ensems que ampliar cada cop més la incidència dels treballadors en les institucions representatives. Però implica també la creació d'aquelles condicions polítiques, sobre la base de la creació de l'hegemonia civil, l'organització i la mobilització, que impossibilitin o facin fracassar qualsevulla tendència involutiva. Suposa també –aquesta opció estratègica- plantejar-se la construcció de partits superadors de les experiències electoralistes i avantguardistes totalment en contradicció amb la societat socialista i democràtica.

La via democràtica, significa també enfortir la unitat dels treballadors, i forjar aquesta unitat sobre la base de plantejaments nacionals, bloquejant per tant qualsevol possibilitat d'infeudar el projecte de transformació socialista al sistema mundial de política de blocs.

8.7 El front dels treballadors.

Una condició indispensable per a l'avanç cap al socialisme serà l'articulació entorn a un objectiu comú de tots els sectors socials interessats en la construcció de la nova societat. La nostra estratègia deurà centrar-se en la formació d'un ampli front dels treballadors com a bloc de classe agent de les transformacions revolucionàries i amb l'afirmació del seu protagonisme constant en la lluita per la democràcia i el socialisme.

Aquesta tasca deurà partir del reconeixement de la diversitat social existent en el sí de la classe treballadora i al mateix temps, de la identitat fonamental d'interessos de les diferents fraccions i capes que l'integren. Car mentre els treballadors industrials continuen el seu procés de creixement i ampliació apareixen nous sectors de treballadors que s'incerten en el procés productiu amb una posició subordinada (tècnics, administratius, treballadors no directament vinculats amb la producció). Amb un ritme creixent, també els intel·lectuals veuen frustrada la seva vocació creadora en el sí del capitalisme, cada dia són més nombrosos els professionals assalariats i un nombre cada cop més gran de petites empreses són conduïdes a la crisi pel capital monopolista, llançant al mercat del treball als grups socials que les impulsen, els pagesos, per la seva banda, es troben davant del dilema d'esgotar-se amb unes condicions d'empobriment creixent o bé de constituir-se amb mà d'obra barata per a l'indústria de l'interior o de l'estranger.

En el sí de tots aquests grups de treballadors es produeix una lluita entre la influència burgesa (fonamentalment ideològica a través de l'alienació cultural i consumista) i les forces del socialisme que van avançant en la pràctica social, ideològica i política, modificant la relació de forces al seu favor, car aquests grups socials es veuen progressivament enfrontats amb els interessos capitalistes, malgrat les contradiccions i divisions que es produeixen en el seu sí sempre instrumentalitzades per la burgesia i

condicionades per diversos factors (lloc en el procés productiu, nivells de renda, etc.) tot aquest diversificat conjunt de fraccions i capes socials formen ja un bloc d'interessos lligat per la condició comuna de venedors de força de treball. Les seves aspiracions tendeixen a coincidir amb un projecte de creació d'una societat en la qual s'hagi eliminat l'opressió i explotació de classe. És a dir, una societat socialista.

Al Partit Socialista incumbeix assumir la seva responsabilitat, com a alternativa majoritària, l'impuls i formació d'aquest nou bloc social centrat pels sectors més conscienciats en la lluita contra el capitalisme (els treballadors industrials) i basat amb l'articulació d'un ampli moviment de masses. Aquesta tasca prioritària dels socialistes no pot prejutjar la traducció polític-organitzativa del front dels treballadors, la natura i condicions del qual dependran de la relació de forces que en cada moment es doni. El que sí podem afirmar es que en cap cas, la dita traducció polític-organitzativa podrà basar-se en una simple aliança de partits d'esquerra. Es per això per el que la missió serà de lluita per l'aliança de totes les forces populars i en particular, pel protagonisme actiu, dins de l'expressió organitzativa i front dels treballadors de les organitzacions de masses i dels treballadors sindicals, ciutadanes, moviments cooperativistes i totes les entitats associatives creades per la defensa d'interessos sectorials (juvenils, feministes, ecologistes, culturals, etc.)

8.8 Lluita institucional i lluita social en l'estratègia socialista

8.8.1 L'estratègia socialista combina un contingut social i una lluita a l'interior de les institucions de l'Estat per a fer més real i viva la democràcia i una lluita social per a impulsar la participació del poble i l'hegemonia en la societat civil. Els socialistes hem d'aconseguir l'hegemonia social dels treballadors impulsant la vertebració de la societat civil. Per això, és necessari que els socialistes ens inserim més i més en el teixit social. La posició dels socialistes com a Partit dels treballadors més sòlidament implantat en el terreny electoral ens obliga ara a avançar més en el camí de la vertebració social del poble, essent una força política present a tot arreu i expressiva de les reivindicacions populars en el marc d'un programa concret de transformacions a fi que el suport electoral pugui ésser materialitzat en una política de govern socialista. Els socialistes hem de sintetitzar les diverses aspiracions de canvi de cascun dels sectors socialistes dominants, tant en el programa com amb l'actuació, connectant-los amb la lluita política dins i fora de l'Estat, posant sempre de relleu els interessos generals i polítics dels treballadors i impulsant la unificació de les reivindicacions anticapitalistes sota un plantejament general.

8.8.2 Aquesta estratègia d'autonomia socialista combinada amb la lluita institucional i social és la que pot permetre a Espanya el desenvolupament d'una línia global que faci possible l'accés dels socialistes a la direcció política del poble i als treballadors l'hegemonia democràticament establerta sobre la nova majoria social. Això és solament possible transformant profundament l'Estat hereu del passat, creant centres de poders diversificats que debilitin la concentració de poder en el qual s'ha basat el domini de la burgesia espanyola impulsant la democràcia en totes les formes com a factor de

debilitació del poder de la minoria dominant. Per això, els socialistes ens definim com el Partit de les autonomies, com els impulsors més decidits i conseqüents d'un Estat basat en els Comunitats autònomes. Això serà un pas d'una importància històrica transcendental en el camí de la construcció i d'una estructura federal de l'Estat, basat en l'autogovern i la llibertat dels seus pobles. Però és també un element clau en la construcció i consolidació dinàmica de l'Estat democràtic que permeti una dialèctica combinada de poder central i comunitats autònomes, l'accés desigual arrítmic a centres del poder, per a potenciar per una banda la capacitat hegemònica dels socialistes i d'altra banda l'impuls dels sectors a on les posicions es troben més retardades. Solament estructurant la democràcia sobre la base de la construcció d'una estructura d'autogovern de les nacionalitats i regions d'Espanya podrem avançar en el debilitament dels instruments de dominació tradicionals dels terratinents i del burgesia espanyola, i impulsar la funció hegemònica dels treballadors.

Els avanços en aquesta lluita per la creació d'un Estat democràtic sota l'impuls d'una nova majoria social de progrés i la seva direcció pels treballadors faran possible el crear les bases per a passar al socialisme. La nova fase que deixa oberta la lluita de classes a l'Espanya, fa que els socialistes com a partit dels treballadors, siguem avui també el partit de la democràcia, el partit de les autonomies, el partit que expressa i impulsa la voluntat del poble per a canviar la societat.

8.9. Recolzament total al sindicat socialista

8.9.1. Com a partit dels treballadors, els socialistes ens plantegem, en primer lloc, la defensa de llurs interessos concrets i immediats. I recolzem, en aquest sentit, d'una forma total, l'acció de la Unió General de Treballadors, el sindicat socialista. Al mateix temps, els socialistes tenim igualment per objectiu la defensa dels interessos globals, polítics, dels treballadors. Aquest doble objectiu dels socialistes, dins del Partit i dins dels sindicat, reforça i apropa més els vincles fraternals entre el Partit i la UGT, i comporta la combinació permanent entre el combat sindical i el polític. Això implica avui, d'una manera especial, com a tasca del Partit i dels socialistes la consolidació i el reforçament de la UGT i el desenvolupament d'una política global destinada a combatre l'atur, la depreciació dels salaris, el deteriorament de les condicions de vida del poble. Es a dir, el desenvolupament d'una política que permeti defendre els interessos populars en una etapa de crisi econòmica capitalista, d'abast fins avui desconegut.

Per la nostra part el ple convenciment de que partit i sindicat són dos instruments complementaris que té la classe treballadora per a la seva emancipació. Que el Partit i la UGT conformen un mateix projecte de transformació de la societat, i que difícilment el nostre partit serà una autèntica opció de canvi sense una UGT forta i consolidada. Tot això ens obliga a una col·laboració de Partit i Sindicat, la qual cosa es fonamental per a la realització de la nostra estratègia.

8.9.2 Pels socialistes, una de les condicions bàsiques pel desenvolupament i la consolidació de la democràcia és la necessària existència d'uns sindicats forts i consolidats. En aquests moments aquest objectiu requereix desenvolupar en profunditat

els drets sindicals emparats per la Constitució –negociació col·lectiva, acció sindical a l'empresa, Estatut del Treballador, vaga, etc.- així com la devolució a les centrals sindicals de classe del patrimoni sindical i, concretament a la UGT, el patrimoni històric que li va se arrabassat l'any 1939. Aquesta acció deu encaminar-se a assolir que la democràcia penetri a les empreses, en la perspectiva d'un avanç dels treballadors cap a parcel·les de poder més grans.

L'acció dels socialistes en el sí del moviment sindical –en concret a la UGT- deu anar encaminada a dotar de contingut polític a les lluites reivindicatives i a aconseguir elevar la consciència política dels treballadors. Els militants socialistes contribuiran a desenvolupar un ampli debat en llurs àrees d'acció sindical, aportant elements d'anàlisi i fomentant el debat autònom dels sindicats, a través de la potenciació de llurs mecanismes democràtics interns i del respecte escrupulós dels acords adoptats. Això significa, en la pràctica, el rebuig a tot control burocràtic, organitzatiu o administratiu des del Partit –com és la imposició de llistes tancades, etc.-, és a dir, en definitiva, el rebuig dels sindicalisme concebut com a corretja de transmissió del Partit. Així mateix, i a l'inrevés, els socialistes rebutgem també les pràctiques “tradeunionistes”, concebudes com a control del sindicat sobre el Partit. Mantenim, però la conveniència de conjugar esforços per a l'assoliment del nostre comú objectiu de construcció de la societat socialista.

9 OBJECTIUS ACTUALS DE LA POLÍTICA I L'ORGANITZACIÓ DELS SOCIALISTES DE CATALUNYA.

9.1. El tombant del 20-M

- Les eleccions al Parlament de Catalunya, amb uns resultats negatius per a nosaltres, signifiquen un toc d'atenció de la màxima importància que ens obliga a estudiar profundament la nostra política i el nostre desenvolupament pràctic en el terreny de l'organització i de l'acció.
- Cal assumir, en aquest terreny, d'una manera enèrgica, les nostres responsabilitats. Les causes d'aquest resultat electoral són complexes, però en tot cas, la responsabilitat primordial ens pertoca a nosaltres.
- La situació organitzativa del Partit, amb els seus trets negatius i les seves conseqüències en l'estil de treball intern i el nivell de l'entusiasme militant del conjunt del Partit, apareix com un dels factors més importants, així com l'escassa empenta de la iniciativa política del Partit, que s'ha orientat de fet, sobre l'errònia creença en les possibilitats de manteniment d'una preeminència electoral.
- La pèrdua de vots (via abstenció, ERC i PSA) ha estat la conseqüència electoral d'aquesta manca d'esperit ofensiu, en el pla de l'organització, l'acció i la iniciativa política. En resum pot dir-se que hem perdut credibilitat en el terreny de classe i en el terreny nacional i això, no pas com a conseqüència d'un projecte erroni, sinó com a conseqüència d'una aplicació feble i vacil·lant d'aquest projecte. Les contradiccions existents entre el partit i el sindicat socialista, la UGT de Catalunya, la incidència en el sí del Partit dels problemes plantejats en el sindicat. Nogensmenys, cal evitar caure en valoracions errònies, el tipus “hem perdut la gran

ocasió històrica”.

Cal tenir present, d’una banda, que la nova situació no implica l’hegemonia indiscutible de la dreta, sinó un context molt contradictori que permet un desenllaç positiu, si la nostra capacitat de reacció i de resposta s’exerceix positivament; d’altra banda, cal tenir en compte que aquesta nova situació implica una possibilitat real de redreçament i dinamització efectiva del Partit que apunti resoltament cap a la superació dels problemes abans apuntats.

L’adopció d’una línia d’oposició, adoptada pel Partit, assenta les bases per a aquest procés de superació i de combat per a la recuperació de l’hegemonia en el combat democràtic i nacional, i per a una inserció creixent en un plantejament de classe i de masses del socialisme a Catalunya. Però això està plenament en funció de la nostra capacitat de resposta. Una política, per encertada que sigui en els seus trets inicials, pot fracassar si el seu desenvolupament pràctic es verifica a un nivell feble o incoherent. I, en particular, una política d’oposició en el nou escenari determinat per les eleccions del 20-M, requereix, molt més que qualsevulla altra, unes dosis elevades d’iniciativa, coherència, sacrifici i realisme.

9.5 Els objectius polítics i organitzatius dels socialistes.

Els socialistes de Catalunya ens plantegem, en la nova etapa de la vida política del nostre país, uns objectius polítics i organitzatius precisos, i ens proposem no sols el seu acompliment sinó també la seva més àmplia difusió en l’opinió obrera i popular. Som conscients que una política, per encertada que sigui, pot no reeixir si el seu desenvolupament pràctic es realitza a un nivell feble o incoherent. En particular, l’exercici d’una política d’oposició en el nou escenari polític de Catalunya requereix dels socialistes un gran esforç de claredat política, d’iniciativa i de força. Per això donem avui una especial importància als aspectes de creixement, enfortiment i dinamització de l’organització socialista; i de popularització, arrelament i difusió de les nostres propostes en tots els àmbits de la societat catalana. Volem aplicar aquests objectius polítics, però també explicar-los d’una manera massiva i permanent, exemplificant-los amb el desenvolupament programat d’iniciatives de gran empena que permetin fer créixer progressivament la nostra incidència en tots els processos de formació de l’opinió popular, i ampliar, així, les nostres bases de suport.

9.5.1 Una política d’oposició i responsable.

La naturalesa de classe de l’equip de govern de CiU i els sectors socials que li han donat suport, obliguen a aquesta tirar endavant una política clarament escorada a la dreta. En aquesta situació ha d’ésser un objectiu fonamental dels socialistes el manteniment diàfan de la contraposició entre la nostra alternativa i la que tractarà d’impulsar el nacionalisme de dreta. Per això, la política actual dels socialistes no pot ésser altra que la d’oposició clara, ferma i responsable. Una participació dels socialistes avui en el govern de la Generalitat amb CiU no podria suposar altra cosa que un suport subordinat a la política de la burgesia a Catalunya, on a canvi d’algunes possibles mesures democràtiques, els socialistes pedirem la credibilitat que deriva de mantenir com a alternativa el nostre

projecte específic d'aprofundiment de l'autonomia i la democràcia, de reconstrucció nacional de Catalunya i de lluita contra la crisi.

L'especificatiu de la situació político-insitucional que vivim a Catalunya, on el desplegament de totes les possibilitats de l'estatut requerirà un combat dur i perllongat contra les resistències d'un estat encara en gran mesura centralista i autoritari, imposa als socialistes un determinat tipus d'exercici de l'oposició. Una oposició orientada essencialment a la pressió, al condicionament, a l'acceleració del procés democràtic d'establiment de l'autogovern, contra les febleses i les vacil·lacions de la dreta nacionalista, temptada permanentment –a causa dels seus interessos de classe- a realitzar una política d'entesa o de coalició amb la UCD i el seu govern, per tal d'evitar que la dinàmica de l'autogovern reforci el poder polític i social dels treballadors.

A través de la primacia del Parlament, com a suprem òrgan d'expressió de la voluntat popular de Catalunya i de direcció de la tasca de reconstrucció nacional de Catalunya, els socialistes exercitem aquesta tasca d'oposició, de pressió i d'impuls democràtic, conscients que la Generalitat estatutària ha de conquerir encara del govern de Madrid els instruments fonamentals d'autogovern (a nivell financer, de competències, serveis, etc.), i que això implicarà uns determinats nivells d'acords i de solidaritats amb les forces polítiques catalanes que, des de plantejaments diferents, poden coincidir en una voluntat comú d'assentar unes bases operatives per a l'autogovern. En aquesta perspectiva, els socialistes propiciem una línia d'iniciatives parlamentàries orientada a establir acords i obtenir majories que donin suport a un desenvolupament progressiu de la legislació inicial de Catalunya: Estatut interior, comarcalització, llei electoral, funció pública, etc. Aquesta política parlamentària es durà a terme respectant en tot moment la transparència dels debats, refusant el consens a porta tancada, i propiciant la més àmplia explicació i difusió dels treballs i confrontacions parlamentàries.

En el Parlament de Catalunya, els socialistes drem a terme, així mateix una defensa enèrgica dels interessos dels treballadors, de la pagesia, dels ensenyants i estudiants, del món de la cultura, etc. L'exercici de les funcions atribuïdes al Parlament en tot allò que fa referència a la seva iniciativa i al control sobre l'Executiu, ha de fer possible, en aquesta primera fase de l'activitat parlamentària a Catalunya, plantejar, per la via de les mocions i proposicions de llei, un conjunt coherent d'iniciatives que puguin rebre un suport majoritari dels diputats i que, connectant amb realisme amb les exigències fonamentals dels treballadors i del poble, imposin a l'Executiu la realització de mesures favorables als interessos populars.

A través d'aquesta tasca d'oposició, caldrà esforçar-se a fer patent davant l'opinió pública, i especialment entre els treballadors, els interessos de classe que el govern de CiU representa, i de contraposar en tot moment aquesta opció de dreta amb l'alternativa dels socialistes pel que fa a la construcció de l'autogovern, l'aprofundiment de la democràcia, la defensa dels interessos dels treballadors, la lluita contra la crisi.

En aquest sentit cal dir que: un principi de coherència política obliga a adoptar els principis d'estratègia que el Partit havia acordat, fa pocs mesos, pensant en una possible situació de partit de govern, a la situació d'oposició, en que ara ens trobem.

En el nostre Programa de govern per a les eleccions del 20 de març, el Partit va decidir,

després de puntualitzar els elements de la política d'aliances, que “en tot cas, els socialistes donem preferència, en el nostre projecte polític amb vista a un govern estable de Catalunya, a la col·laboració de les forces polítiques més afins per llurs plantejaments de classe i democràtics”.

En la situació present, aquest principi ha de traduir-se en: *la voluntat de crear les condicions per tal que es puguin produir acords bàsics entre les forces polítiques de l'esquerra* al Parlament de Catalunya sempre que serveixin per a fer progressar el projecte polític socialista, que d'una forma autònoma i diferenciada el nostre Partit ha formulat.

Els socialistes, en qualsevol camp de la nostra situació política, mai no podem oblidar, tot allò que constitueix l'essència del Partit, és a dir, la nostra condició de Partit de classe, la nostra concepció del procés cap al Front dels treballadors i el nostre enfrontament amb el sistema capitalista, que els partits de dreta i de centre accepten sota la falsa denominació de model occidental de societat.

Per tot això cal ser conscients que la vocació dels partits conservadors i de dreta (siguin o no nacionalistes) *d'unir-se entre ells* inexorablement obliga per altra banda als partits de l'esquerra, que representen la classe treballadora i el poble, a articular formes de col·laboració que permetin contrarestar la formació de les anomenades “majories naturals”.

En resum, l'acció dels socialistes s'adreçarà a afrontar amb rigor i esforç decidit l'assoliment de diversos objectius confluents:

- Construir Catalunya: impulsar el procés de construcció de l'autogovern de la Catalunya Autònoma, en la perspectiva immediata de l'afermament de l'estat democràtic de les autonomies, i en el camí cap a la federalització. Els socialistes ens responsabilitzarem d'aquest objectiu, des de l'oposició: institucionalitzar políticament Catalunya, dotar de contingut les seves institucions, descentralitzar el poder polític a les comarques, ritme ràpid de transferències a la Generalitat des de l'Estat i des de les Diputacions, etc. Però aquesta tasca, d'impuls i de control no serà de corresponsabilització en el govern, ni tampoc, òbviament, obstructionista. Des de la nostra responsabilitat, en allò que coincideixi amb l'Executiu i en allò que el contradigui, impulsarem una política enèrgica al servei de la més ràpida instauració de les bases reals de l'autogovern del nostre poble.
- Al servei dels interessos populars: exigir de les institucions de la Generalitat que afrontin amb caràcter preferent els greus problemes que avui afecten als treballadors i a la majoria del poble com a conseqüència de la crisi en els diferents aspectes, econòmics, socials, culturals, etc. A través de la iniciativa parlamentària, imposar democràticament a l'Executiu orientacions progressives i mesures concretes al servei dels interessos dels treballadors, de la pagesia, dels sectors populars.
- Per a fer realitat l'alternativa dels socialistes: explicar en tot moment davant del poble que efectivament existeixen alternatives en la democràcia. No sols alternatives de govern, d'homes i d'equips, sinó fonamentalment de projectes per a la construcció nacional de Catalunya. Els socialistes impulsarem el projecte nacional dels treballadors concretat en el nostre programa i en l'expressió de la Catalunya Nova,

com a alternativa a la proposta de la burgesia nacional que té la seva expressió en l'actual govern de la Generalitat. El combat de classe i nacional dels treballadors a Catalunya es contradiu amb qualsevulla fórmula de participació subordinada en l'executiu, amb un pacte amb CiU per a governar la Generalitat que suposés la subordinació del projecte nacional dels treballadors al de la burgesia. Per això mateix, la concreció de l'alternativa socialista, dels treballadors, en el govern de la Generalitat, suposa la crisi del projecte de govern de CiU i la formació d'un gabinet que sigui expressió majoritària del projecte nacional dels treballadors per a Catalunya.

Com a conseqüència de la situació actual a Catalunya, el PSC (PSC-PSOE) ha d'agafar la iniciativa i establir una estratègia política per a crear les condicions en el conjunt de la societat que facin possible el accés dels socialistes al Govern de la Generalitat i a la seva Presidència. Això implicaria dissenyar una política de pactes amb les forces de l'esquerra per a conquerir aquest objectiu. L'acció haurà de desenvolupar-se alhora en el Parlament i entre la població.

En el Parlament, l'objectiu seria la definició d'una política d'oposició a la construcció de la Catalunya de la dreta que, alhora, obligaria a totes les forces d'esquerra a definir-se políticament. Simultàniament, es tractaria a posar les bases per l'eventual accés al Govern quan la unitat d'acció Parlamentària de l'esquerra, hemonitzada pels socialistes, fos prou madura, cristal·litzada al votant d'un programa i sintonitzada amb les aspiracions dels treballadors i de les classes populars de Catalunya.

Fora de les institucions, s'hauria de promoure i coordinar la mobilització i un gran moviment de recolzament en tot el país –fent-se ressò de les seves aspiracions- de sindicats obrers, treballadors del camp, centres culturals, artístics i esportius, moviments ecologistes, feministes i de joventut, cooperatives obreres, associacions de veïns, etc.

L'actitud actual de les organitzacions d'esquerra contràries a la constitució d'una alternativa governamental en front de la dreta, no pot ésser un obstacle pel llançament de la nostra idea. El que importa és que el Partit en prengui la iniciativa. Aquesta alternativa por tarda temps en cristal·litzar, però sabem que correspon també a la conjuntura política actual de Catalunya i a les aspiracions profundes de la classe treballadora i de la majoria del país-

L'afirmació del nostre projecte i de la nostra política ha d'anar orientada, així mateix, a combatre i vèncer la mistificació del nacionalisme burgès, que amb la seva manipulació de la voluntat d'afirmació nacional popular, tractant de posar-la al servei dels interessos de classe de la burgesia, pot produir greus conseqüències en la nostra realitat nacional.

Els socialistes hem de mostrar clarament, amb les nostres propostes i amb la nostra actuació concreta, que ens situem en la primera línia de la lluita pels interessos populars, per la llibertat i per la reconstrucció nacional de Catalunya. Conscients que sols els treballadors i el poble poden conduir aquest combat cap la seva resolució positiva, hem d'imposar-nos com a tasca fonamental el guanyar el combat per l'hegemonia dels treballadors en la nova Catalunya Autònoma, mitjançant l'impuls

d'un projecte socialista autònom que pugui assolir la confiança de la majoria.

ELABORACIÓ IMMEDIATA

Lleis bàsiques.

En aquests primers passos de la Generalitat, els socialistes hem d'aconseguir que les lleis bàsiques de funcionament quedin configurades de forma que en cap moment la seva aplicació suposi prerrogativa alguna per al grup que estigui governant, ni mecanisme de manipulació de la voluntat expressada democràticament pel poble. Aquestes lleis han de suposar, pel contrari, el mecanisme democràtic que reguli els organismes polítics, assumint un doble sentit d'actuació: El govern de Catalunya i la reconstrucció nacional sota la direcció dels treballadors.

En aquest sentit proposarem com a lleis bàsiques d'immediata elaboració les següents:

a) Lleis Institucionals:

Llei del Parlament de Catalunya

Llei del President de la Generalitat (elecció, estatut i atribucions)

Llei del Consell Executiu

Llei de l'organisme consultiu dictaminador de la constitucionalitat

Llei del Síndic de Greuges.

Llei de la Sindicatura de Comptes de Catalunya

Llei electoral del Parlament de Catalunya

Llei de l'organització territorial

Llei de Règim Local

Llei d'ordenació pressupostària

Llei o lleis de l'Administració i la funció pública.

b) Lleis sectorials que donin resposta als problemes més urgents plantejats per la societat catalana, com són l'atur i primer empleu, ensenyament, etc.

OBJECTIUS JURÍDICO-POLÍTICS

Desenvolupament de l'estatut. Els socialistes hem manifestat en repetides ocasions que l'actual Estatut no és el que nosaltres haguéssim desitjat, des de la nostra concepció de la societat, sinó el millor que s'ha pogut aconseguir, tenint en compte que la democràcia suposa acceptar opcions diferents en funció dels interessos socials que defensa cada una.

Per això, es tasca primordial per a nosaltres aconseguir que al llarg del procés d'elaboració de les lleis que desenvoluparan els diferents articles de l'estatut, la nostra opció socialista prevaleixi sobre qualsevulla altre consideració que pugui resultar lesiva per als interessos dels treballadors.

Dintre d'aquesta concepció socialista, es deuran desenvolupar al màxim les atribucions d'autogovern que confereix l'estatut d'Autonomia, i dotar a les institucions polítiques de la Generalitat de la màxima capacitat per a emprendre la reconstrucció de Catalunya.

ESTRATÈGIA DE TRANSFERÈNCIA DE COMPETÈNCIES

A l'estatut hi ha que diferenciar les competències legislatives de les administratives o executives. Les competències legislatives són aplicables des de la constitució i posta en funcionament del Parlament. Les seves lleis poden referir-se a serveis que encara no hagin estat transferits. Les transferències, en aquest sentit, sons seran dels serveis necessaris per a posar-les en pràctica. Les competències administratives, en canvi, no podran exercir-se fins que no es produeixi el corresponent acord entre el Govern Central i la Generalitat.

Els socialistes hem d'esforçar-nos en aconseguir que la Generalitat sigui des del primer moment una institució eficaç en el procés d'assoliment de la plenitud de l'autonomia per al poble de Catalunya. Aquesta es una tasca que deuríem realitzar tant des del Parlament com des del carrer, sensibilitzant l'opinió pública, per tal que la transferència de competències de l'Administració Central a la Generalitat no es converteixi solament en transferència de problemes, sinó que al mateix temps, sigui transferència de poder real, tant polític com econòmic.

El Partit deurà desenvolupar una intensa activitat per a que el procés de transferències es porti a terme d'acord amb les directrius establertes en el nostre Programa de Govern.

OBJECTIUS ECONÒMICO-SOCIALS

La sortida de la crisi econòmica, conjuntament amb la transformació de l'estat, són els grans temes que defineixen la situació política actual i als quals han d'ajustar-se necessàriament els nostres objectius. La sortida de la crisi fa necessari l'abandó de 'actual política conjuntural, mancada d'objectius, i buscar solucions a més llarg termini.

Un objectiu prioritari i permanent és la defensa dels interessos dels treballadors i en funció d'això la resposta socialista ha de suposar un repartiment igualitari del costos de sortida de la crisi i un avanç de la democràcia econòmica en la perspectiva d'una societat més justa i igualitària.

9.2.2 Vèncer en el combat municipal.

El Partit dels socialistes ha de donar el màxim suport a la tasca que els alcaldes i regidors socialistes porten a terme en els ajuntaments democràtics de Catalunya. Cal, en aquest sentit, procedir a un progressiu millorament de les estructures de suport polític i d'assistència tècnica que el partit ofereix als grups municipals socialistes. Vèncer en el combat municipal és per a nosaltres un objectiu polític de la màxima importància, per tal de garantir l'arrelament de la implantació socialista a les viles i ciutats de Catalunya. Aquest combat municipal ha de guanyar-se amb una gestió democràtica, honesta, eficient i enèrgica, i també mitjançant una permanent iniciativa política que sàpiga comunicar a la societat, a l'opinió popular, el sentit i l'abast d'allò que els socialistes estan realitzant dins dels municipis democràtics. Sols és possible aconseguir resultats positius en aquesta doble vessant —d'eficàcia en la gestió i de popularització de la mateixa— si s'aferma una forta compenetració entre les organitzacions del partit i els grups municipals socialistes. No sols ha d'existir

entre ells una intensa comunicació sinó també una estreta compenetració política i funcional, sense que això signifiqui interferències en els camps d'actuació pròpia. L'activitat dels regidors i alcaldes socialistes han de coordinar la necessària autonomia funcional amb el respecte a les orientacions polítiques sorgides del partit. Els companys que assumeixen responsabilitats en els municipis han d'esforçar-se a mantenir una vida orgànica regular, per tal d'evitar el perill d'un distanciament entre la labor socialista als ajuntaments i la tasca política de conjunt.

Les agrupacions i altres organitzacions del partit han de donar el seu suport més decidit a la tasca municipal socialista, treballant en el sí de la localitat per a enfortir i popularitzar al màxim aquesta tasca, que no és fàcil perquè ha de vèncer importants dificultats d'ordre financer i funcional.

En un terreny general, el partit ha d'elaborar un programa general de prioritats en l'acció municipal, en la línia d'aportar solució als més urgents problemes de la vida municipal democràtica, des de l'assoliment d'una financiació suficient, fins a la concreció de mesures particulars, d'inversió i subvenció, per tal de contrarestar els efectes de la crisi, especialment l'atur. Una altra preocupació general del partit serà el vetllar perquè des d'un govern de la Generalitat en mans de CiU no es desenvolupi una política de discriminació envers els municipis amb majoria socialista o d'esquerra.

La concepció de la "governabilitat" d'una Catalunya amb majoria socialista ha d'anar-se inserint en l'opinió popular sobre la base de l'increment progressiu de confiança i entusiasme dels sectors populars que aspiren a un programa de canvi, de millores concretes, de llibertat i de progrés. Un programa que no es basa en l'atenuació de les nostres confrontacions amb els sectors dominants, amb la dreta, sinó, pel contrari, en l'afirmació permanent de les nostres alternatives pròpies i diferenciades. L'acció municipal socialista en la present etapa ha d'ésser la millor expressió positivitzadora d'aquesta concepció positiva d'una Catalunya governada pels socialistes.

9.2.3 La inserció creixent del Partit dels socialistes entre els treballadors i el poble. En la present etapa, el partit ha de plantejar-se, amb un impuls recobrar la necessitat d'incrementar substancialment la seva presència en tots els àmbits de la societat catalana, manifestant-se, d'una manera incisiva i hàbil, com allò que és en el seu sentit més profund: el gran instrument democràtic per a l'emancipació dels treballadors o, dit d'altra manera, per a que l'immensa majoria del nostre poble pugui viure en llibertat, d'una manera més intensa i més autèntica, i sigui més feliç. L'impuls a aquesta línia de popularització progressiva del socialisme passa per nivells molt diferents, però ha de tenir com a element fonamental una inserció creixent del partit i de tots els seus militants entre els treballadors i els sectors populars. Aquesta inserció ha de desenvolupar-se a través d'una actuació homogènia en els seus plantejaments polítics, però sectorialitzada i diversificada en les iniciatives i concrecions, per tal d'arribar, amb les actuacions i el llenguatge més adequats, a connectar amb tots i cada un dels sectors o en els plantejaments

socialistes poden ampliar el seu arrelament i la seva força.

La pràctica sindical dels socialistes revesteix, en aquest sentit, una importància cabdal. El partit ha de procurar una màxima compenetració, mitjançant unes relacions fraternals i de ple respecte a la mútua autonomia, amb el Sindicat Socialista, la UGT de Catalunya. El partit ha d'impulsar el compliment rigorós de la militància de tots els socialistes en la UGT, així com una política de coherència i de suport mutu en les relacions entre el partit i el sindicat.

A la vegada, cal procedir a una programació general (amb eixos definits d'actuació, prioritats, ritmes, calendaris) per a impulsar la projecció externa de la militància socialista, amb criteris de sectorialització de les iniciatives per tal d'aconseguir una màxima incidència popular. El relançament de la premsa socialista, un programa de difusió de literatura socialista, campanyes d'explicació política de masses, el treball organitzat al sí dels mitjans de comunicació per a lluitar contra el setge informatiu de la dreta, l'impuls de treball cultural dels socialistes, l'elaboració i difusió d'alternatives sectorials, etc. Són aspectes essencials d'aquest treball d'inserció popular i de masses que el partit ha de realitzar sense dilacions, per tal de recuperar temps perdut i superar els nostres dèficits actuals.

9.2.4 Màxim desenvolupament de l'organització i de l'activitat del Partit

Aquests objectius de projecció i popularització de la presència socialista sols seran realitzables amb l'existència d'un partit en creixent, fort, dinàmic i implantat en el teixit social de Catalunya. Afirmar la necessitat d'un desenvolupament organitzatiu del partit exigeix al mateix temps definir els elements pel seu bon funcionament intern i per l'acompliment dels objectius de direcció del procés polític i d'expressió de la voluntat dels treballadors.

Cal, en aquest sentit, crear les bases per a iniciar una nova dinàmica en el funcionament organitzatiu intern i la projecció social del partit. Un conjunt d'objectius immediats apareixen aquí com una exigència urgent. D'una banda, la revitalització de les Agrupacions i la recuperació i ampliació de la base de militants, l'enfortiment i l'impuls del debat polític d'una forma no sectaritzada, el funcionament eficaç de les estructures del partit, el combat contra el sectarisme organitzatiu i contra la ineficàcia. En suma, posar els mitjans per a un relançament organitzatiu que superi definitivament el procés d'unitat orgànica dels socialistes de Catalunya.

D'altra banda, el partit ha de multiplicar els seus militants i assegurar-se uns equips de direcció que assegurin, en tots els nivells, l'impuls del millorament organitzatiu i del treball polític. Sols mitjançant un millorament immediat dels factors que més influeixen en el desenvolupament d'un clima d'entusiasme i de confiança renovats en el sí del partit (informació interna, agilitat i eficàcia dels serveis centrals i de les estructures intermitges, formació, debat, explicació política permanent, desenvolupament d'una programació general de l'acció política, etc.) serà possible portar al socialisme vers uns objectius de victòria a Catalunya.

9.2.5 L'autonomia política del projecte socialista.

La política d'aliances dels socialistes no exclueix ni hipoteca la seva indispensable autonomia com a partit, és a dir en tot moment la nostra defensa de la legitimitat del pluralisme ideològic i polític en el sí dels treballadors i demés classes populars no exclueix la lluita democràtica per a conquerir l'hegemonia política i ideològica del nostre partit en el conjunt del poble treballador, lluita per l'hegemonia que suposa l'afirmació de la justesa del nostre programa general i concret, com el programa que d'una forma justa i adequada recull les aspiracions i necessitats de alliberació i emancipació de la classe dels treballadors. Que projecta un model de socialisme democràtic a construir el qual estableix l'estratègia més científica de la vida democràtica al socialisme i és per això que aspirem a ésser la força hegemònica i majoritària en el sí del poble treballador.

Des de tal perspectiva es desprèn l'absoluta necessitat de reforçament del partit socialista, la lluita per a desenvolupar al màxim el seu creixement, la conquesta de la màxima incidència i influència en el sí de les institucions democràtiques i en el sí de la societat civil així com la lluita per a organitzar dins les nostres files al conjunt dels militants socialistes més actius i preparats políticament. Totes aquestes perspectives de treball són un objectiu fonamental de l'activitat del nostre partit avui i sempre.